

NORRMALMS STADSDELSFÖRVALTNING

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 1.2.-631/2010
SID 1 (58)

2011-02-03

Handläggare:
Monica Fredriksson
Ulrika Klemets

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse 2010 Norrmalm

Förvaltningens förslag till beslut

1. Årsredovisningen godkänns
2. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering av 0,6 mnkr för investeringar i parker och grönområden.
3. Stadsdelsnämnden begär ombudgetering av 2,4 mnkr för slutförande av projektet nyckelfri hemtjänst.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Christina Rapp Lundahl
stadsdelsdirektör

Ärendets beredning

Årsredovisningen har utarbetats inom ekonomiavdelningen i samråd med stadsdelsförvaltningens övriga avdelningar. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 14 februari 2011.

Bakgrund

Nämnderna ska årligen upprätta en årsredovisning till vilken nämndernas bokslut bifogas. Årsredovisningen är en redovisning av hur stadsdelsnämnden har bidragit till uppfyllelse av kommunfullmäktiges inriktnings- och verksamhetsmål samt en analys av utfallet. Nämndernas årsredovisningar utgör underlag för stadens samlade årsredovisning som tas fram av stadsledningskontoret.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kommunfullmäktiges inriktningsmål är verksamhetsövergripande och tydliggör vad som är viktigt att nämnderna uppfyller.

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiserar inriktningsmålen för de olika verksamheterna. Nämnderna ska, under respektive mål för verksamhetsområdet, bedöma om målet har uppfyllts helt, delvis eller ej. Uppfyllelsen ska vara en samlad bedömning utifrån indikatorernas målvärden samt genomförda aktiviteter.

Förvaltningens förslag

I det följande redovisas förvaltningens förslag till årsredovisning 2010 för Norrmalm.

Sammanfattande analys

I budget för 2010 med inriktning för 2011 och 2012 har kommunfullmäktige formulerat tre inriktningsmål med tillhörande mål för olika verksamhetsområden.

I det följande sammanfattas på vilket sätt stadsdelsnämnden har bidragit till inriktningsmålen.

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Nämnden har i hög grad bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges första inriktningsmål. Fyra av de fem tillhörande målen för verksamhetsområdet har uppfyllts under året. Undantaget är verksamhetsmålet *Jobb istället för bidrag*. Årsmålen för indikatorerna andel personer som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd har inte uppnåtts. Stadsdelsnämnden har skapat egna indikatorer för uppföljning vars årsmål följaktligen inte heller nås. Det handlar om genomsnittlig bidragstid samt antal bidragshushåll med socialmedicinska skäl som bidragsgrund. För att försöka minska den genomsnittliga bidragstiden har särskilda insatser gjorts för personer med långvarig och svår problematik som inte har tillräckligt stor arbetsförmåga för att få insatser från jobbtorg.

Barnfamiljer har under året varit en prioriterad grupp och ska så vara även framöver. En "bostadsbank" har skapats genom kontakter hos olika bostadsbolag och privata värdar. Det har också getts möjlighet till olika arbetsrehabiliterande insatser. Insatserna har skett i samverkan med sjukskrivande läkare, psykiatrisk mottagning, arbetsförmedling och andra aktörer.

Nämnden bidrar till delmålet *Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad* genom att upphandla kommunalt driven verksamhet för att ge fler aktörer möjlighet att bedriva verksamhet på Norrmalm.

Nämnden har under året bidragit till målet om att *värna och utveckla en hållbar livsmiljö* genom att minska negativ miljöpåverkan från de egna verksamheterna och genom att verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt, med fokus på stadsutvecklingsområdet Hagastaden (f.d. Norra Stationsområdet).

Målet om att *Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv* har uppfyllts bl.a. genom att kulturutbudet för barn och ungdomar utvecklats i samarbete med stadsbiblioteket, kulturförvaltningen och lokala arrangörer på Norrmalm samt genom att kulturupplevelser erbjudits på stadsdelens äldreboenden.

Till inriktningsmålet hör även målet om att *Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad*. Under 2010 har trygghetsarbetet på Norrmalm intensifierats. Arbetet i det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) har följt de två "spåren" trygghet och ungdomar. Trygghetsspåret har under året fokuserat på

åldringsbrott, yttre trygghet, uppsökande verksamhet samt kontors- och bostadsinbrott. Bland annat har trygghetsvandringar genomförts tillsammans med polisen, trafikkontoret och allmänheten. Ungdomsspåret har under året arbetat med att hitta metoder för att öka tryggheten för ungdomarna och minska brotten. Bland annat har det anordnats två välbesökta informationskvällar om droger och alkohol för föräldrar i stadsdelen.

I mars startade ett kvinnofridsprojekt som drivs av Norrmalms stadsdelsförvaltning tillsammans med Kungsholmen och Östermalm.

2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

Nämnden bidrar i hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Samtliga tillhörande verksamhetsmål har uppnåtts under året.

En allt större del av omsorgsverksamheten inom äldreomsorgen och socialtjänsten utförs av privata utförare. För att uppnå målet om att *öka kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter* har förvaltningen under året stärkt uppföljningsarbetet för att säkra att verksamheterna bedrivs i enlighet med avtalen och att brukarna är trygga med myndighetsutövningen och de tjänster som erbjuds.

Nämnden har bidragit till målet att *erbjuda Stockholmarna ökad valfrihet och mångfald* genom att erbjuda valfrihet inom de allra flesta verksamheter inom stadsdelen. Valfriheten tydliggörs för brukare och medborgare bl.a. via Jämför service på stadens hemsida. Under året har nämndens verksamheter utarbetat rutiner för att säkerställa att informationen på Jämför service är aktuell.

Stadsdelsnämnden bidrar i mycket hög grad till verksamhetsmålet *Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö*. Norrmalms förskolor fick det näst högsta resultatet av alla stadsdelar i den stadsövergripande brukarundersökning som genomfördes under våren. När det gäller frågeområdena utveckling och lärande, pedagogisk dokumentation, trygghet och barns inflytande ligger Norrmalms förskolor högst i staden. Förskoleverksamheten har byggts ut med ca 70 förskoleplatser och barnomsorgsgarantin har uppfyllts under hela året.

Stadsdelsnämnden bidrar till målet om att *staden ska vara en attraktiv arbetsgivare* bl.a. genom stora hälsoinsatser i syfte att minska sjukfrånvaron och öka trivseln hos medarbetarna. Nöjd-medarbetarindex mättes i slutet av året och resultatet blev 64, vilket är en höjning från föregående år.

3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Nämnden bidrar i mycket hög grad till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål. Nämnden redovisar ett överskott om 19,6 mnkr när hänsyn tas till överskott för projektmedel som begärs ombudgeteras till 2011. Efter gjorda resultatdispositioner är överskottet 16,7 mnkr. En strikt ekonomistyrning och genomförda effektiviseringar inom alla verksamheter bidrar till måluppfyllelsen.

Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna uppnås bl.a. genom att sammanlagt tio arbetsgrupper under året har genomgått leanprocesser. Lean är ett

förhållningssätt som bygger på att fokusera på det som ger mervärde åt brukaren genom att hela tiden sträva efter att eliminera alla former av slöserier, som t.ex. dubbelarbete och onödiga transporter.

Arbetet med internkontroll har under året inriktats på att sprida kunskap om området och bl.a. har en föreläsning hållits för alla enhetschefer.

Under året har lokaleffektiviseringar genomförts inom äldreomsorg och förskola.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

I den sammanfattande analysen redovisas på vilket sätt stadsdelsnämnden under året har bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Till inriktningsmålet hör fem mål för verksamhetsområdet. Måluppfyllelsen för verksamhetsområdena samt en kortfattad redovisning av den verksamhet som bedrivits under året beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet.

För aktiviteter som sträcker sig över flera år ska en kommentar lämnas om vilken verksamhet som bedrivits under året. Kommentarer redovisas under respektive aktivitet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Stockholm stad ska bli norra Europas mest företagsvänliga stad

● Uppfylls helt

I Vision 2030 är samhällsservicen offentligt finansierad, men driften präglas av mångfald. Stadsdelsnämnden bidrar till visionen genom att upphandla kommunalt driven verksamhet. Nämnden har uppnått sitt årsmål för andel upphandlad verksamhet i konkurrens, vilket i sin tur överstiger kommunfullmäktiges årsmål med elva procentenheter.

Aktivitetsplanen har genomförts, med undantag för de planerade upphandlingarna inom socialpsykiatri, som sköts upp då ersättningarna inom valfrihetssystemet inte var beslutade i kommunfullmäktige.

Den 1 juni övergick driften av verksamheter inom funktionsnedsättning till tre privata entreprenörer. Carema Orkidén AB övertog driften av 6 gruppboendestäder med sammanlagt 31 lägenheter samt 2 serviceboendestäder med totalt 24 lägenheter. Driften av daglig verksamhet övertogs av Amygdalus Arbete och Fritid AB och Stöd och Resurs, Autism i Fokus Sverige AB övertog driften av det neuropsykiatriska boendestödet.

Under året upphandlades även stödinsatser riktade till barn, ungdomar och familjer inom socialtjänst samt förskole- och fritidsverksamhet. Resultatet blev att Framnäsgruppen AB även fortsättningsvis tillhandahåller dessa insatser.

Upphandling av måltider till Väderkvarnens vård- och omsorgsboende har genomförts och uppdraget gick till Svenska Försvarsrestauranger AB.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	44,05 %	40 %	33 %	2010

NÄMNDMÅL:

Genom upphandling av kommunalt driven verksamhet ges fler aktörer möjlighet att bedriva verksamhet på Norrmalm.

● Uppfylls helt

Nämndens aktivitetsplan för 2010 har genomförts med undantag för de planerade upphandlingarna inom socialpsykiatrin, som sköts upp då ersättningarna inom valfrihetssystemet inte var beslutade.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Jobb istället för bidrag

◆ Uppfylls delvis

I Vision 2030 är Stockholmsregionen en integrerad arbets- och utbildningsmarknad med ett stort utbud av arbeten och utbildningar. Möjligheterna som utbudet i regionen medför ska utnyttjas så att den som idag inte är självförsörjande ska kunna bli det.

Stadsdelsnämnden har i år delvis uppnått målet om jobb istället för bidrag. Årsmålen för indikatorerna andel personer som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd och andel vuxna personer beroende av ekonomiskt bistånd har inte uppnåtts. Stadsdelsnämnden har också skapat egna indikatorer för uppföljning vars årsmål följaktligen inte heller nås. Det handlar om genomsnittlig bidragstid samt antal bidragshushåll med socialmedicinska skäl som bidragsgrund. För att försöka minska den genomsnittliga bidragstiden har särskilda insatser gjorts för personer med långvarig och svår problematik som inte har tillräckligt stor arbetsförmåga för att få insatser från jobbtorg.

Barnfamiljer har under året varit en prioriterad grupp och ska så vara även framöver. En "bostadsbank" har skapats genom kontakter hos olika bostadsbolag och privata värdar. Det har också getts möjlighet till arbetsrehabiliterande insatser. Insatserna har skett i samverkan med sjukskrivande läkare, psykiatrisk mottagning, arbetsförmedling och andra aktörer.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de ● aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha (alla nämnder/bolag)	20 st	20 st	1 400 st	Verksamhetsberättelse 2010
Antal ungdomar som ● fått sommarjobb i stadens regi	60 st	60 st	3000 st	2010
Kommentrar: Under året ändrades årsmålet från 30 platser till 60. Det inkom 137 ansökningar och 60 ungdomar erbjöds feriearbete inom t ex äldreomsorg och förskolor. Av dessa 60 som tackade ja till erbjudandet avbröt 5 ungdomar.				
Andel barn som lever i familjer som är ● beroende av ekonomiskt bistånd	0,6 %	0,7 %	6,0 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel personer beroende av ● ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,4 %	0,4 %	3,5 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel personer i procent som har ett långvarigt beroende ■ av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,3 %	0,15 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

De personer som söker försörjningsstöd har i många fall en psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik och därmed nedsatt arbetsförmåga, varför de inte direkt kan remitteras till Jobbtorg. Detta ger negativa effekter på bidragstiden som därmed inte har minskat sedan 2009. Personer som inte har tillräcklig arbetsförmåga erbjuds därför arbetsrehabiliterande insatser som bekostas av försörjningsstödet.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel vuxna personer beroende av ■ ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,5 %	0,4 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Under 2009 var det genomsnittliga antalet vuxna bidragstagare 225 personer. Antalet bidragstagare ökade under 2010 till i snitt 230 personer vilket innebär en ökning med 2,2 %. Det är fortfarande svårt att snabbt få ut personer på arbetsmarknaden och till egen försörjning, trots ett väl fungerande samarbete med jobbtorget. De som står allra längst bort från arbetsmarknaden blir kvar under längre tid inom försörjningsstödsenheten trots olika insatser.

Andel flyktingar som är självförsörjande efter introduktion ● exkl. flyktingar som flyttat till annan kommun	100 %	51 %	51 %	Verksamhetsberättelse 2010
---	-------	------	------	----------------------------

Kommentar:

Under 2010 har inga flyktingar ansökt om bidrag. Indikatorn är inte relevant för 2010.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Stadsdelsnämnderna ska minska behovet ■ av och förkorta tiden för bidrag genom individuella lösningar och tidiga insatser	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Några socialsekreterare har haft specialuppdrag att arbeta med den målgrupp av försörjningsstödstagare som pga arbetslöshet, sjukskrivning eller komplex problematik står längst bort från den reguljära arbetsmarknaden. Arbetet har skett genom individuell kartläggning, gruppverksamhet och fysisk träning och har skett i samverkan med primärvård, psykiatri, arbetsförmedling m.fl. För de tre stadsdelarna (Kunsgsholmen, Norrmalm och Östermalm) har arbetet omfattat 50 personer. 22 av dessa har avslutats under året, varav 14 övergått i annan försörjning. Ett avtal som omfattar fem årsplatser i stadens verksamhet START för där personer kan få ca 4 veckors extra stöd och utredning

■ Utarbeta rutiner för att stävja felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Aktiviteten är avslutad och implementerad i ordinarie verksamhet. Dock har tjänsten som FUT-handläggare på försörjningsstödsenheten varit vakant en del av året varför uppgiften tillfälligtvis lagts på bitr. enhetschef varför det vid årsskiftet finns en kö med ett mindre antal ärenden.

NÄMNDMÅL:

Fler boende på Norrmalm ska vara självförsörjande.

◆ Uppfylls delvis

Målet uppfylls delvis. Andelen biståndstagare av befolkningen på Norrmalm har minskat något, men det beror främst på att fler personer som inte uppbär ekonomiskt bistånd flyttat in i stadsdelen. Antalet bidragstagare är dock i stort oförändrat. Samarbetet med Jobbtorg Stockholm är välfungerande för den grupp som står nära arbetsmarknaden. De personer som söker försörjningsstöd har i många fall en psykisk ohälsa och/eller beroendeproblematik och därmed nedsatt arbetsförmåga, varför de inte direkt kan remitteras till Jobbtorg. Detta ger negativa effekter på bidragstiden som därmed inte har minskat sedan 2009. Personer som inte har tillräcklig arbetsförmåga erbjuds därför arbetsrehabiliterande insatser som bekostas av försörjningsstödet.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
◆ Genomsnittlig bidragstid per bidragstagare (månader)	9,2	8	2010
◆ Antal bidragshushåll med socialmedicinska skäl som bidragsgrund	53,58	45	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Antal bidragshushåll med socialmedicinska skäl har ökat under slutet av året. Denna målgrupp står långt från arbetsmarknaden pga psykiatrisk problematik och/eller missbruk. Under året har det utförts ett riktat och målmedvetet arbetssätt i form av den egna arbetsrehabiliterande insatsen ARIRE och stöd och utredning genom stadens verksamhet START som har lett till att personer har övergått till egen försörjning efter avslutad insats. Årsmålet uppfylls inte helt pga det ökade inflödet av nya ärenden inom målgruppen.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Samarbetet med Jobbtorg Stockholm	2010-01-01	2010-12-31	
✓ vidareutvecklas i syfte att minska andelen återremitterade aspiranter med 50%.			

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
1.3 En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

● Uppfylls helt

I Vision 2030 har befolkningsökningen i regionen inte lett till en ökad miljöbelastning, vilket gjort Stockholm till ett internationellt föredöme.

Stadsdelsnämnden har under året bidragit till en hållbar livsmiljö genom att minska negativ miljöpåverkan från de egna verksamheterna och genom att verka för att stadsmiljön utvecklas på ett hållbart sätt. Stadsdelsnämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor och har verkat för att öka medborgardialogen och samverkan inom staden.

Under våren anordnades ett seminarium om minskad elförbrukning i verksamheterna för förvaltningens alla chefer. Förvaltningen når med god marginal upp till årsmålet för elförbrukningen.

Förskolorna har under året fortsatt arbetet med s.k. Grön Flagga-certifiering och arbetat utifrån olika teman som t.ex. kretsloppet närmiljön och vatten. Under våren genomfördes en utbildning i ekologisk matlagning för stadsdelens förskolekök.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens fordon som använder dubbade däck, exkl. utryknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	0 %	0 %	0%	2010
Andel av stadens storkök eller storhushåll i stadens verksamheter som sorterar ut matavfall för biologisk behandling	20 %	35 %	35 %	2010

Kommentar:

Målvärdet för indikatorn har inte uppfyllts. Anledningen är att det är komplicerat att skapa utrymmen för den hantering som krävs. Förskolorna är i de allra flesta fall inrymda i flerfamiljshus med olika former av soputrymmen och de är ej anpassade för att kunna användas för matavfall.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel av stadens verksamheter som sorterar ut • förpackningar och papper (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	2010
Andel förnyelsebart drivmedel i stadens egna och leasade ■ etanol- och fordonsgasfordon (alla nämnder/bolag)	63 %	85 %	85 %	Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Förvaltningen når inte upp till målet om att tanka 85 % förnyelsebart. Anledningar till detta är att det är svårt att hitta tankningsställen som erbjuder förnyelsebart drivmedel samt att gasen på mackarna ofta är slut och att man då tvingas tanka bensin. Förvaltningen avser att höja andelen förnyelsebart drivmedel genom att implementera de verktyg som finns för att få reda på gastillgång på tankstationerna, samt motivera och informera personal om vikten av att använda förnyelsebart drivmedel.				
Andel inköpta ekologiska livsmedel i • staden i kronor av totala värdet av inköpta livsmedel (alla nämnder)	20,4 %	19 %	15 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel medarbetare som under arbetstid använder ♦ miljövänliga transportmedel när de reser i tjänsten	89 %	90 %	65%	2010
Andel miljöbilar i stadens fordonspark inkl. leasade fordon • exkl. utryknings- och specialfordon (alla nämnder/bolag)	100 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlingar av datorer och övrig elektronikutrustning, kontorsmöbler, textilier, däck, städkemikalier och städtjänster där krav ställts på att prioriterade miljökadliga ämnen inte ingår (alla nämnder)	100 %	100 %	tas fram av nämnden	2010
Elförbrukning (alla nämnder/bolag)	2 704 319 kWh	3 039 800 kWh	minska	2010
Elförbrukning per kvadratmeter	60 kwh/kvm	67 kwh/kvm	tas fram 2010	2010

NÄMNDMÅL:

Stadsdelsnämndens verksamheter ska bidra till en hållbar livsmiljö

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämndens verksamheter har bidragit till en hållbar livsmiljö bl.a. genom att leasa miljöbilar, tanka förnyelsebara drivmedel och minska elanvändningen. Under hösten genomförde stadsdelsförvaltningen en utbildning för miljöombud samt arrangerade en naturvandring i Vanadislunden tillsammans med Stockholms Naturskyddsförening.

Stadsdelsnämnden är remissinstans i stadsmiljöfrågor och har verkat för att öka medborgardialogen och samverkan inom staden. Tillsammans med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret och idrottsförvaltningen har förvaltningen deltagit i planeringen av förskolor, äldreboenden, specialbostäder, parker och grönområden. Stadsdelsförvaltningen har initierat och är sammankallande i förvaltningsövergripande återkommande möten om stadsutvecklingsområdet Norra Stationsområdet, numera benämnt Hagastaden.

Förskolorna har under året fortsatt sitt arbete med Grön Flagga-certifieringen och arbetat utifrån olika teman som kretsloppet närmiljön och vatten. Den 20 maj genomfördes förskolans dag då alla barngrupper hade tillverkat olika träd i återvinningsmaterial där deras projektarbeten presenterades.

Under våren genomfördes en utbildning i ekologisk matlagning för stadsdelens förskolekök. Under året har ett nätverk skapats för de som arbetar i förskoleköken. Ett av nätverkets arbetsområden har varit att dela med sig av på vilket sätt de arbetar med ekologisk matlagning.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Fortsätta arbetet med Grön Flagg-certifiering av förskolor	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Förskolornas personal erbjuds utbildning för ökad användning av ekologiska livsmedel	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Förvaltningen anordnar ett seminarium om hur nämndens verksamheter kan sänka elförbrukningen	2010-01-01	2010-10-01	
☒ Förvaltningens miljöombud erbjuds miljöutbildning	2010-01-01	2010-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska uppleva ett rikt, varierat och tillgängligt kultur- och idrottsliv

● Uppfylls helt

En av framtidsbilderna i Vision 2030 är att det rika utbudet av fritidsaktiviteter får barn och ungdomar att må bra både fysiskt, psykiskt och socialt.

På Norrmalm har stadens kulturplan med de tre perspektiven kultur *för, med och av* barn och ungdomar varit utgångspunkten i 2010 års arbete. En stor del av arbetet med kultur sker inom ramen för det pedagogiska arbetet på förskolorna där barnen får pröva olika former av estetisk verksamhet som bildskapande, musik och drama. Därutöver ger förskolorna barnen professionella kulturupplevelser genom besök på t.ex. teatrar och museer. Ungdomarna på Norrmalm har i samverkan med andra aktörer bl.a. erbjudits skrivarcirklar, teaterföreställningar och olika former av skapande aktiviteter. Sociala medier som facebookgrupper har använts i kommunikationen om kulturutbudet i stadsdelen.

Vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter har under året regelbundet anordnat kulturaktiviteter som sång, musik och teater.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal deltagande barn och ungdomar i egen skapande verksamhet	2 250 st	1 000 st		2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Barn och ungdomar ska ges möjligheter att uppleva och själva utöva olika former av kultur	2009-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Under aktivitetens tidsperiod har barnen och ungdomarna erbjudits olika former av kultur där de själva stått på arenan. Kulturaktiviteterna har både skett i verksamheterna och i samverkan med utomstående aktörer såsom teatrar och föreningar.

Tillgängligheten till det lokala kulturutbudet ska öka	2009-01-01	2010-12-31
--	------------	------------

Kommentar:

Alla fristående och kommunala förskolor har erbjudits att delta i olika kulturupplevelser i samarbete med stadsdelsnämnden. Familjerna på Norrmalm har haft möjlighet att delta i öppna evenemang som nationaldagsfirandet i Vasaparken och musik på biblioteket. Ungdomarna har erbjudits att spela och lyssna på musik i olika forum och delta i och besöka utställningar med bild och foto. Stadsbiblioteket har haft skrivarverkstad och lovverksamhet. Öppetiden på Vasastans fritidsgård har utökats och det har även öppnats en fritidsgård för ungdomar med funktionsnedsättning.

Driften av parklekarna kan erbjudas utomstående entreprenörer.	2009-01-01	2010-12-31
--	------------	------------

Kommentar:

Driften av parklekarna har erbjudits utomstående entreprenörer genom upphandling.

Stadsdelsnämnderna ska bredda utnyttjandet av lokalerna för att härigenom garantera parklekarnas fortlevnad	2008-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

Kommentar:

Stadsdelen har under aktivitetstiden genomfört uppföljningar med utförarna av parkleksverksamheten. Det är olika aktiviteter i parklekarnas lokaler under dagen.

NÄMNDMÅL:

Tillgången till kulturupplevelser och möjligheter till eget skapande ska öka för barn, ungdomar och äldre.

● Uppfylls helt

Vård- och omsorgsboenden och dagverksamheter har under året regelbundet anordnat kulturaktiviteter såsom sång, musik och teater. Äldreomsorgen har också erbjudit kulturupplevelser och andra aktiviteter i stadsdelens träfflokaler i samarbete med olika frivilligorganisationer.

Förvaltningen genomförde en familjedag i Vasaparken på nationaldagen där barn och ungdomar fick möjligheter till olika kulturaktiviteter så som musik, teater, fotoutställning och rockbandstävling. Det var ett stort antal besökare och dagen var uppskattad.

På Norrmalm har stadens kulturplan med de tre perspektiven kultur för, med och av barn och ungdomar varit utgångspunkten i 2010 års arbete. En stor del av arbetet med kultur sker inom ramen för det pedagogiska arbetet på förskolorna där barnen får prova på olika former av estetisk verksamhet som bildskapande, musik och drama. Därutöver ger förskolorna barnen professionella kulturupplevelser genom besök på t.ex. teatrar och museer. Samarbetet mellan förskolan och stadsbiblioteket har under året utvecklats genom att öka samverkan med barn och familjer, bl.a. genom att spansktalande familjer bjudits in till information om stadsbibliotekets tjänster på spanska.

Ungdomarna i stadsdelen har erbjudits aktiviteter som bandtävlingar, skrivarcirklar, teaterföreställningar och olika former av skapande aktiviteter. Aktiviteterna har genomförts i samverkan med Birkagården, Arena Accent, stadsbiblioteket, Vasastans fritidsgård, teatergruppen "Ung utan pung" och alla de kommunala skolorna på Norrmalm. Vidare har ungdomarna bjudits in till att samtala kring Hagastaden utifrån ett ungdomsperspektiv. De sociala medierna, som t.ex. facebookgrupper, har använts av tre aktörer som genomför kultur och fritidsaktiviteter i stadsdelen för att kommunicera kulturutbudet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm ska upplevas som en ren, vacker och trygg stad

● Uppfylls helt

I Vision 2030 har den aktiva samverkan mellan staden, fastighetsägarna, företagarna, medborgarna och polisen gjort Stockholm till världens renaste, tryggaste och mest tillgängliga huvudstad. Trygghet råder både i utemiljön och i hemmen.

Arbetet i det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) har följt de två "spåren" trygghet och ungdomar. Trygghetsspåret har under året fokuserat på åldringsbrott, yttre trygghet, uppsökande verksamhet samt kontors- och bostadsinbrott. Bland annat har trygghetsvandringar genomförts tillsammans med polisen, trafikkontoret och allmänheten. Ungdomsspåret har under året arbetat med att öka tryggheten för ungdomarna och minska brotten. En folder riktad till föräldrar har tagits fram, med information om vart de kan vända sig i akuta situationer när det gäller deras ungdomar. Vidare har två informationskvällar om droger och alkohol hållits för föräldrar i stadsdelen.

Äldreomsorgen har samarbetat med närpolicen med bland annat informationsinsatser om brottsförebyggande åtgärder till personalen och de äldre.

I mars startade ett kvinnofridsprojekt som drivs av Norrmalm tillsammans med Kungsholmen och Östermalm. Projektet finansieras med statliga medel.

Parkupprustningar genomförs kontinuerligt för att öka trygghet och trivsel i stadsdelsområdets parker. Under året har t.ex. Observatorielunden, Jarlaparken, Hälsinghöjden och Spökparken förbättrats genom förnyelse av planteringar. Plaskdammen i Tegnérslunden har totalrenoverats och metoder för gräsvård har utvecklats och genomförts för att göra gräsytorerna mer slitagetåliga och långsiktigt hållbara.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	65 %	63 %	60 %	2010
Andel anställda som känner till det förebyggande säkerhetsarbetet.	100 %	50 %	öka	2010
Antalet särskilt prioriterade incidenter, olyckor och effekter av inträffade händelser som identifierats i risk- och sårbarhetsanalysen.	7 st	12 st	Tas fram 2010	2010

Kommentar:

De verksamheter som omfattas av identifierade händelser t.ex. skadegörelse, har aktivt arbetat tillsammans med hyresvärdar, vaktbolag och stadsdelens säkerhetsansvarige för att minska antalet händelser. Dock sattes ett för högt årsmål för 2010, då förvaltningen hade missuppfattat innebörden av indikatorn.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Rutiner för hur incidentrapporteringen ska utföras i verksamheten ska utarbetas.	2010-01-01	2010-12-31	
Utarbeta uppföljningsbara aktiviteter och indikatorer utifrån stadens brottsförebyggande program.	2010-01-01	2010-05-01	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildningsplan för säkerhetsarbetet ska upprättas.	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse

Kommentar:

Utbildningsplan har ej kunnat genomföras 2010 p.g.a. temporär personalbrist inom ansvarig avdelning.

NÄMNDMÅL:

Den upplevda tryggheten bland medarbetare och de som bor och vistas på Norrmalm ska öka.

● Uppfylls helt

Stadsdelsdirektören deltar i cheffsamråd med City polismästardistrikt, stadsdelsförvaltningarna i innerstaden, socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningarna i Stockholms stad och Lidingö stad samt Stockholms läns landsting. Syftet med cheffsamrådet är att skapa samsyn, förenkla beslutsprocesser och utveckla det lokala brottsförebyggande arbetet. Målet är att minska antalet brott och öka invånarnas trygghet.

Utifrån cheffsamrådet och Stockholms stads brottsförebyggande program, trygghetsmätningen, Stockholmsenkäten samt Klarapolisens och Vasastanspolisens prioriteringar har det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) gjort en handlingsplan för trygghet 2010, med följande prioriterade områden: inbrott, åldringsbrott, fickstöld, klotter, skadegörelse och nedskräpning, narkotikaförsäljning vid Sergels Torg, tiggare och hemlösa, ordningslagsproblem och alkoholkonsumtion på ej tillåtna platser.

Det lokala brottsförebyggande rådet (BRÅ) har under året följt två "spår", trygghet och ungdomar. Trygghetsspåret har under året fokuserat på åldringsbrott, yttre trygghet, uppsökande verksamhet samt kontors- och bostadsinbrott. Äldreomsorgen har samarbetat med närpolisen med bland annat informationsinsatser till personalen och de äldre om hur man förebygger brott. Ungdomsspåret har under året arbetat med att hitta metoder för att öka tryggheten för ungdomarna och minska brotten. Bland annat har det tagits fram en folder riktad till föräldrar, med information om vart de kan vända sig i akuta situationer när det gäller deras ungdomar. Två välbesökta informationskvällar om droger och alkohol har också hållits för föräldrar i stadsdelen.

I mars startade ett kvinnofridsprojekt finansierat med statliga medel. Projektet drivs av Norrmalm tillsammans med Kungsholmen och Östermalm. En kartläggning av det nuvarande kvinnofridsarbetet har gjorts. Ett förslag på hur det fortsatta kvinnofridsarbetet ska utvecklas kommer att presenteras för förvaltningarna i början av 2011. Projektet förlängs under 2011.

Tillsammans med Norrmalms handikappråd genomfördes under året en inventering av tillgängligheten vid förvaltningens huvudkontor, vilket

resulterade i en handlingsplan för enkelt avhjälpna hinder. Åtgärder kommer att vidtas tillsammans med fastighetsägaren under 2011. Handikapprådet anordnade under hösten, i samverkan med stadsdelsnämnden, ett seminarium för tjänstemän och politiker om kognitiva funktionshinder. Vid seminariet medverkade även funktionshinderinspektörerna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Alla enheter ska utarbeta en lokal krisorganisation och krisplan	2010-01-01	2010-12-31	Avvikelse

Kommentar:

Två enheter har under året slagits ihop till en ny. Arbetet med en ny lokal krisorganisation för enheten har inte helt hunnit slutföras under året.

☒ Arbetsgruppen för ungdomsfrågor ordnar en informationskväll för föräldrar på Norrmalm	2010-04-28	2010-12-31	
☒ Arbetsgruppen för ungdomsfrågor tar fram en informationsfolder för föräldrar på Norrmalm	2010-04-28	2010-12-31	
☒ Det lokala brottsförebyggande rådets båda grupper ska upprätta handlingsplaner utifrån prioriterade trygghetsfrågor	2010-01-01	2010-12-31	
☒ En analys och presentation av Stockholmsenkäten görs för föräldrar och ungdomar på Norrmalm	2010-04-28	2010-12-31	
☒ En inventering av tillgängligheten i lokalerna på Tulegatan 13 ska genomföras.	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Kartläggning av kvinnofridsarbetet samt förslag på utbildningsinsatser och organisation av kvinnofridsarbetet	2010-03-01	2011-12-31	

Kommentar:

Kartläggningen av kvinnofridsarbetet och behovet av utbildningsinsatser och intern/extern samverkan är slutförd. Behovsanalys och föreslagna åtgärder bearbetas och implementeras under 2011 i samarbete med Kungsholmen och Östermalm. Projektet omfattar individ- och familjeomsorg, funktionsnedsättning och äldreomsorg inom de tre stadsdelarna.

NÄMNDMÅL:**Parker och grönområden ska vara välskötta och attraktiva**

● Uppfylls helt

Förnyelse, upprustning och skötsel av stadsdelens parker och grönområden har styrts av den lokala parkplanen. Parkskötselentreprenaden utför de insatser som ska hålla grönyttorna välskötta och attraktiva. Parkupprustningar har genomförts kontinuerligt för att öka trygghet och trivsel i stadsdelsområdets parker. Under året har t.ex. Observatorielunden, Jarlaparken, Hälsingehöjden och Spökparken förbättrats genom förnyelse av planteringar. Bäckfåran i Observatorielunden har restaurerats och plaskdammen i Tegnérslunden har totalrenoverats. I Observatorielunden och delar av Vasaparken har sopkorgar med askkoppar installerats. En långsiktig skötselplan för norra Bellevueparken har upprättats och landskapsvård har utförts. Metoder för gräsvård har utvecklats och genomförts för att göra gräsyttorna mer slitagetåliga och långsiktigt hållbara. Försök med att i parkerna erbjuda gratis hundbajspåsar har påbörjats. Flera planteringar har försetts med skydd mot skadeangrepp från kaniner och samarbetet med trafikkontorets skadedjursgrupp har utvecklats.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utvärdering av variabler och omklassning av data i databasen PARK.	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Stadsdelsförvaltningen har gjort denna utvärdering och stadsdelsnämnden har i tjänsteutlåtande till stadsledningskontoret begärt att resursfördelningsmodellens variabler utökas med fler klasser samt att parametern dagbefolkning höjs för att motsvara dagens nyttjande av parken.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

I den sammanfattande analysen redovisas på vilket sätt stadsdelsnämnden under året har bidragit till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Till inriktningsmålet hör fyra mål för verksamhetsområdet. Måluppfyllelsen för verksamhetsområdena samt en kortfattad redovisning av den verksamhet som bedrivits under året beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet.

För aktiviteter som sträcker sig över flera år ska en kommentar lämnas om vilken verksamhet som bedrivits under året. Kommentarer redovisas under respektive aktivitet.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.1 Stockholmarna ska erbjudas ökad valfrihet och mångfald**

● Uppfylls helt

Inom stadsdelen finns valfrihetssystem inom de allra flesta verksamheter. För att tydliggöra valfriheten för brukare och medborgare ges information om utförare såväl muntligt som skriftligt samt i form av hänvisning till Jämför service på stadens hemsida.

NÄMNDMÅL:**All verksamhet ska utföras så att valfriheten blir tydlig och mångfalden ökar.**

● Uppfylls helt

För personer med psykisk funktionsnedsättning infördes den 1 januari ett valfrihetssystem för insatserna boende, boendestöd och sysselsättning. För boende och sysselsättning kan brukarna nu välja utförare över stadsdelsgränserna, vilket allt fler brukare använder sig av. För personer med funktionsnedsättning inom LSS-området har valfrihetssystemet varit igång under ett och ett halvt år. Framför allt inom daglig verksamhet används valfriheten vilket också kan avläsas i de ökade resekostnaderna.

I flera verksamheter inom äldreomsorgen är sedan tidigare kundval infört. Antalet företag som utför hemtjänst inom stadsdelen är stort. På norrmalm finns fem vård- och omsorgsboenden varav ett drivs kommunalt, tre på entreprenad och ett i privat regi. För att säkra att genomförandet av beviljade insatser sker på ett sådant sätt att den enskilde har möjlighet att påverka hur och när dessa ska utföras, upprättar utföraren tillsammans med den enskilde en genomförandeplan.

Inom Norrmalms kommunala förskoleverksamhet finns olika inriktningar som t.ex. uteverksamhet, natur- och kulturgrupper och grupper för barn med infektionskänslighet. Förskolorna har regelbundet föräldravisningar då lokaler

och verksamheten presenteras. Föräldravisningarna har varit välbesökta och uppskattade.

I brukarundersökningen år 2010 instämmer 70 % av föräldrarna till barn i de kommunala förskolorna i påståendet "Jag har haft möjligheter att välja vilken förskola mitt barn ska gå på".

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Förvaltningen ska medverka i ● förberedelserna för inflyttning i Vädurens trygghetsboende	2010-01-01	2011-12-31	

Kommentar:

Under 2010 har förvaltningen informerat om det nya trygghetsboendet på olika sätt samt anordnat studiebesök för nämnden och pensionärsrådet.

NÄMNDMÅL:

Med hjälp av IT ska verksamhet, kommunikation och information utvecklas.

● Uppfylls helt

Budget- och skuldrådgivarna inom socialtjänsten har medverkat i en förstudie för att skapa en stadsövergripande e-tjänst som ska svara mot kommande behov i samband med den kommande skuldsaneringslagen.

Inom äldreomsorgen har det mobila dokumentationssystemet ParaGÅ införts. Som ett led i Stockholms stads kvalitetsarbete beslutade kommunstyrelsen 2010 att finansiera projektet "Nyckelfri hemtjänst på Norrmalm". Den digitala nyckelhanteringen kommer tillsammans med dokumentationen i ParaGÅ att öka tryggheten för de äldre, deras anhöriga och medarbetarna. Arbetet med att införa den nya tekniken har påbörjats och kommer att avslutas under 2011.

Under året har förvaltningen gått över till stadens nya gemensamma IT-system, vilket bl.a. innebär modernare programvaror och dygnet-runt-support.

Norrmalms kommunala förskolor har satsat på en hög datortäthet på förskolorna för att kunna möta de krav som ställs på dokumentation av verksamheten och kommunikationen internt och externt. Bl.a. använder sig förskolorna av e-post som en kommunikationskanal till föräldrarna.

Ansökan om förskoleplats görs via e-tjänsten på stadens hemsida. Denna tjänst ger också föräldrarna möjlighet att bl.a. göra ändringar av sina val och följa förändringar av sin köplats.

Då parkmiljöansvaret för hela norra innerstaden är placerat på Norrmalms stadsdelsförvaltning krävs effektiva rutiner för att hantera synpunkter och klagomål rörande parkerna i innerstaden. Under året har hanteringen av klagomål och synpunkter effektiviserats genom att s.k. funktionsbrevlådor för e-post upprättats för de olika stadsdelarna.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Enheter som ingår i Jämför service ska tillsammans med förvaltningens	2010-01-01	2010-12-31	
☒ kommunikatör utarbeta rutiner för att säkerställa att deras information är korrekt och aktuell.			

Kommentar:

Arbetet med att ta fram gemensamma rutiner har pågått under 2010. Under 2011 fortsätter arbetet med Jämför service genom att en rutinbeskrivning tas fram.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.2 Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

● Uppfylls helt

I Vision 2030 erbjuder Stockholm en trygg och inspirerande miljö att växa upp i. Från förskola till gymnasieskola tas barn och ungdomars nyfikenhet tillvara.

Under året har förskolorna på Norrmalm utvecklat de pedagogiska miljöerna inne och ute. Vidare har det gjorts en satsning på att utveckla arbetet med barns språkutveckling genom kompetensutvecklingsinsatser för förskollärarna.

Förskolornas egna utvärderingar visar att barnen ges goda förutsättningar till utveckling och lärande och att verksamheterna har en hög grad av måluppfyllelse. Detta bekräftas även av resultatet i årets förskoleundersökning, som visar att de kommunala förskolorna på Norrmalm har en hög andel nöjda föräldrar och det näst högsta resultatet i staden.

Barnomsorgsgarantin har kunnat uppfyllas under året genom en utbyggnad med ca 70 nya platser, bl.a. på den nya förskolan Medevi Brunn i Sabbatsbergsområdet.

Fyra av sju förskoleenheter har deltagit i 2010 års kvalitetsutmärkelse och Odenplans förskolor var en av två vinnare i klassen förskola.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barngrupper (1-3 år) med fler än 14 barn ●	6,33 %	10 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barngrupper (4-5 år) med fler än 18 barn	3,33 %	5 %	minska	Verksamhetsberättelse 2010
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	100 %		2010
Andel förskollärare av antal anställda	56,8 %	61 %	46%	2010
Kommentar: Under årets senare del har andelen förskollärare sjunkit i förhållande till första halvåret 2010. Anledningen är att flera av förskolorna har arbetat med ett omfattande rekryteringsarbetet för att tillsätta förskollärartjänster och då under en period anställt vikarierande barnskötare. Under året första halvåret var andelen förskollärare 60 %. Norrmalms förskolor har dock fortfarande en hög andel förskollärare jämfört med kommunfullmäktiges målvärde på 46 % .				
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygghet och säker miljö	78 %	80 %	öka	2010
Kommentar: Resultatet för Norrmalms förskolor ligger strax under genomsnittet i staden som är 79 %. Det är dock lägre än målvärdet vilket gör att barnsäkerhetsarbetet måste förstärkas och kommuniceras med föräldrarna det kommande året. En folder kommer att utarbetas för att informera om hur förskolorna arbetar förebyggande med barnsäkerhetsombud, barnsäkerhetsrond och dokumentation av olycksfall och tillbud.				
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	82 %	80 %	öka	2010
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	0 st	Verksamhetsberättelse 2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Resultatet av enheternas självvärdering ● avseende utveckling och lärande inom förskola	3,81	3,7	3,1	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Förskolan ska utveckla kvalitetsmått och ☑ metoder för utvärdering som relaterar till förskolans mål och uppdrag	2009-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Stadsdelens enheter har under år 2010 deltagit i den stadsövergripande utbildningssatsningen lokalt kvalitetsarbete. Indikatorn för utveckling och lärande har implementerats på enheterna och resultatet av skattningen har använts i utvecklingsarbetet. De kommunala förskolorna har tillsammans arbetat fram ett gemensamt självskattningsunderlag utifrån läroplansmålen som använts en gång om året. Varje enhet har även arbetat fram metoder för att systematiskt följa upp och utvärdera den pedagogiska verksamheten i relation till förskolans mål och uppdrag.

Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans personal kompetensutveckling ☑ och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2007-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Det är cirka 15 barnskötare på de kommunala förskolorna som vidareutbildar sig till förskollärare. Barnskötare utan adekvat utbildning har genomgått en ettårig barnskötarutbildning på Farsta gymnasium. Föreläsningar, pedagogiska nätverk och caféer, utbildning i pedagogisk dokumentation, kulturnätverk och utbildning i kvalitetsarbete är några exempel på gemensamma satsningar under året. Därutöver har varje enhet genomfört kompetensutvecklingsinsatser utifrån enhetens specifika behov.

Stadsdelsnämnderna ska samverka med det lokala föreningslivet och andra aktörer ☑ för att erbjuda en mångfald av verksamheter för barn och unga	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Norrmalms stadsdelsnämnd har samverkat med det lokala föreningslivet och erbjudit barnen och unga olika verksamheter.

NÄMNDMÅL:**Alla förskolebarn ska få ökade möjligheter till utveckling och lärande i stimulerande och trygg miljö.**

● Uppfylls helt

De uppföljningar, utvärderingar och självskattningar som gjorts under 2010 visar att Norrmalms förskolor håller en hög kvalitet och i hög grad uppfyller målen i läroplanen och de kommunala styrdokument. Förskolorna på Norrmalm har en hög måluppfyllelse för kommunfullmäktiges indikatorer.

Enligt resultaten av utförda uppföljningar, utvärderingar, självvärderingar och brukarundersökningen år 2010 är Norrmalms förskolors styrkor följande:

- Pedagogiska miljöer och material för utveckling och lärande.
- Skapande verksamhet, lek, bild, rörelse, sång, musik och drama och förutsättningar för dessa.
- Språkutveckling och kommunikativ förmåga.
- Barnets tankar och idéer tas tillvara.
- Pojkar och flickor ges lika möjligheter att utvecklas.
- Barnet känner sig tryggt i förskolan.

Norrmalms förskolor har gett verksamheten en mer pedagogisk inriktning genom att utveckla den pedagogiska dokumentationen och att arbeta med projekt där barnens nyfikenhet och vilja att utforska uppmuntras. Förskolorna arbetar med barnen i mindre projektgrupper där varje barn får utrymme att utforska och lära. Barnens lärande dokumenteras regelbundet bland annat i bild, text och portfolio.

Flertalet av förskoleenheterna har väl fungerande föräldraråd eller förskoleråd vilket har resulterat i ett god samverkan kring förskolans brukarundersökning, verksamhetsplan, kvalitetsredovisning och årsredovisning. De enheter som har föräldraråd eller förskoleråd upplever ett gott samarbete med föräldrarna om innehållet i det pedagogiska arbetet och verksamheten.

Utrednings- och statistikkontoret (USK) har genomfört en brukarundersökning på stadens alla förskolor. Resultaten visar att förskolorna på Norrmalm har en hög andel nöjda föräldrar och det näst högsta resultatet i jämförelse de kommunala förskolorna i andra stadsdelar. Det goda resultatet bekräftar tidigare års resultat och att förskolorna håller en hög kvalitet över tid. 85 % av föräldrarna är som helhet nöjda med sitt barns förskola att jämföra med 81 % som är genomsnittet i staden.

Barnomsorgsgarantin har kunnat uppfyllas under året genom en utbyggnad med ca 70 nya platser. Den nya förskolan Medevi Brunn har startats upp i Sabbatsbergsområdet med ca 40 platser och förskolan Klara på Regeringsgatan 79 har byggts ut med ca 30 platser. I genomsnitt var ca 1725 barn inskrivna i

den kommunala förskoleverksamheten. Under de tre senaste åren har verksamheten utökats med 250 platser.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka - trygghet, värdighet och valfrihet ska prägla hela omsorgen

● Uppfylls helt

I Vision 2030 är bra och snabb service lika självklart som gott bemötande i personliga möten. Stockholm är en trygg stad att åldras i. Äldreomsorgen präglas av personligt inflytande, trygghet och respekt för människors behov.

Nämndens egna årsmål för indikatorerna inom äldreomsorgen uppnås i år delvis. Brukarna är dock överlag nöjda med insatserna och Norrmalms resultat ligger förhållandevis högt inom samtliga frågeområden. Biståndshandläggarna inom äldreomsorgen har utbildats i stadens nya bedömningsinstrument för att öka rättssäkerheten genom en likvärdig bedömning av insatser. Vidare har stora satsningar gjorts på kompetensutveckling för medarbetarna och måluppfyllelsen för grundutbildad omsorgspersonal har förbättrats från 69 procent år 2009 till 84 procent 2010.

En allt större del av verksamheten inom äldreomsorgen och socialtjänsten utförs av privata utförare. Förvaltningen har under året stärkt uppföljningsarbetet för att säkra att verksamheterna bedrivs i enlighet med avtalen. En särskild granskning har gjorts av Vasens vård- och omsorgsboende, med anledning av de många klagomålen om bemanningssituationen. Avtalet med Digni Care AB om driften av Vasens vård- och omsorgsboende kommer inte att förlängas utan verksamheten upphandlas på nytt.

Inom socialtjänsten har fokus bl.a. legat på att förankra synsättet om en evidensbaserad praktik (kunskapsbaserad socialtjänst) i verksamheterna.

Nämndens verksamheter arbetar med förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga far illa. Norrmalm har sedan lång tid tillbaka en välfungerande modell för samverkan mellan socialtjänsten och de kommunala förskolorna samt grund- och gymnasieskolorna. Under året har arbete påbörjats för att samverkan även ska omfatta fristående förskolor och skolor. En samordnare för det drog- och brottsförebyggande arbetet har anställts för att förstärka och utveckla det förebyggande arbetet. Exempel på förebyggande insatser under året är ett preventionsprogram för att påverka föräldrarnas bjudvanor, projektet tobaksfria ungdomar i Stockholms innerstad och teater i skolan med temat alkohol och narkotika.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	--------	-------------	--------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel barn och unga ● i biståndsbedömd öppenvård (loF)	74,36 %	70 %	65 %	Verksamhetsberättelse 2010
Andel genomförandeplaner ■ för biståndsbedömda insatser inom loF, socialpsykiatri	63,1 %	80 %		Verksamhetsberättelse 2010
Kommentar: Angiven procentsats avser samtliga insatser inom socialpsykiatri. Årsmålet har inte nåtts på grund av att Norrmalm tidigare år inte gjort genomförandeplaner för sysselsättning, utan enbart för boendestöd och boende där andelen är över 90%. I samband med Valfrihetssystemets införande 2010 har genomförandeplaner även för sysselsättning börjat upprättas. Beställarenheten och utförarenheten socialpsykiatri har gemensamt tagit fram nya rutiner för att nå årsmålet, bla genom en gemensam uppföljning i november. Andelen genomförandeplaner har höjts från 42,5 % i T2:an till 64,39 % vid årets slut.				
Andel vuxna i ● biståndsbedömd öppenvård (loF)	71,54 %	60 %	55 %	Verksamhetsberättelse 2010
Brukarnas nöjdhet med bemötande från ● biståndshandläggare och socialsekreterare inom individ- och familjeomsorgen	77 %	70 %		2010
Kommentar: Stadsdelsförvaltningen har själva under hösten genomfört en brukarenkät gällande biståndshandläggarna/socialsekreterarna inom beställarenheten socialpsykiatri respektive vuxenenheten. Dessa undersökningar hade en högre svarsfrekvens än stadens centrala enkät. I stadsdelsförvaltningens enkät uppgav 82 % resp 85% av brukarna att de var nöjda med bemötandet från biståndshandläggaren/socialsekreteraren.				
Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom ● staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	9 st	9 st	100 st	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare □ inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning	100 %			2010
Kommentar: Markering för måluppfyllelse saknas då inget årsmål satts under 2010. Resultaten bygger på en mycket låg svarsfrekvens, endast nio personer har besvarat enkäten. Förvaltningen har därför inte utgått från detta resultat i årsmålet för VP 2011.				
● Nöjda brukare - Daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	94 %	90 %	90 %	2010
● Nöjda brukare - Korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	93 %	92 %	91 %	2010
◆ Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	95 %	86 %	2010
Kommentar: Innan Carema Orkidén AB övertog driften av gruppboendena genomförde stadsdelsförvaltningen i maj 2010 en brukarundersökning. Intervjuerna var utformade utifrån målgruppen och skedde individuellt med hyresgästerna. På frågan "Tycker du om att vara i din lägenhet?" svarade 24 personer "JA" (86%), en person "nej" och 3 personer "ibland". På frågan "Får du bestämma?" svarade 17 personer "ja" (61%), 8 personer "ibland" (29%), en person "kan inte säga" och en hade inte besvarat frågan. Undersökningen kommer att upprepas under våren 2011.				

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel anhöriga som är nöjda med hur ■ anhörigstödet fungerar	68 %	87 %	72 %	2010
Kommentar: Årsmålet för indikatorn har inte uppnåtts. Ett problem är den låga svarsfrekvensen, endast 63 procent har besvarat enkäten. Anhörigas missnöje med primär- och sjukvården tycks återspegla sig i enkätsvaren liksom bristande information om vart man ska vända sig när behoven av omsorg förändras. Anhöriga är nöjda med bemötandet från biståndshandläggarna men efterfrågar bättre kontinuitet. Det har också framkommit missnöje med att korttidsvården inte särskiljer äldre med demenssjukdomar och äldre med kroppsliga sjukdomar. Korttidsvården kommer att ses över.				
Andel ♦ omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	84 %	87 %	87 %	2010
Andelen nöjda omsorgstagare - ♦ hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	79 %	82 %	82 %	2010
Andelen nöjda ♦ omsorgstagare - Vård- och omsorgsboende	81 %	82 %	82 %	2010
Brukarnas nöjdhet med bemötande från ● biståndshandläggare inom äldreomsorgen	90 %	90 %		2010
Omsorgstagarnas upplevelse av ♦ trygghet - hemtjänst i ordinärt boende	77 %	80 %	80 %	2010
Omsorgstagarnas upplevelse av ♦ trygghet - Vård och omsorgsboende	84 %	88 %	88 %	2010

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ i vård- och omsorgsboenden	72 %	73 %	73 %	2010
Upplevelsen av maten och måltidssituationen ♦ inom hemtjänsten i ordinärt boende (äldreomsorg)	69 %	73 %	73 %	2010
KF:s aktiviteter		Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Bidra till ökad samverkan mellan ☑ socialtjänst, skola och föräldrar samt med polis och föreningar		2007-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden ska utifrån stadens ☑ samverkansavtal med Stockholms läns landsting utforma mål och indikatorer för ungdomsmottagningarnas verksamhet		2010-01-01	2010-12-31	
Stadsdelsnämnderna ska samverka i planering och utbyggnad av olika ☑ boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar		2008-01-01	2010-12-31	
Upprätta lokala samverkansöverenskommelser mellan stadsdelsnämnden, utbildningsnämnden, ☑ landstinget och polisen med målet att skapa hållbara strukturer för samverkan kring barn och ungdomar avseende förebyggande insatser.		2010-01-01	2010-12-31	
Utveckla och prioritera det drogpreventiva arbetet bland barn och ungdomar ☑		2007-01-01	2010-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Under 2010 har det drogpreventiva arbetet bl.a. utgjorts av ett preventionsprogram för att påverka föräldrarnas bjudvanor samt två informationskvällar om alkohol och droger som riktats till föräldrar på Norrmalm. Vidare har en samordnare för det drogförebyggande arbetet anställts.

Under 2010 ska användandet av DUR påbörjas. Senast vid utgången av 2011 ska alla stadsdelsnämnder göra utredningar enligt DUR/FH.	2010-01-01	2011-12-31	
---	------------	------------	--

Utbyggnad och utveckling av variation i utbudet av boenden enligt LSS ska fortgå och intensifieras	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Kommentar:

Under 2008 startades en ny gruppbostad (Lilla Bantorget) med 6 lägenheter. Under 2009 ytterligare en (Torsgatan) med 5 lägenheter och under 2010 två (Medevi Brunn) med 4 respektive 5 lägenheter. Inom stadsdelsområdet har under 2010 tillkommit ytterligare två gruppbostäder med sammanlagt 11 lägenheter (Brunnsgatan och Vanadisvägen) som startats av Frösunda LSS AB och Enigma Omsorg AB. Stadsdelsnämnden planerar för två gruppbostäder i den framtida Hagastaden.

Det ska finnas öppna dagverksamheter för äldre i samtliga stadsdelsnämnder	2010-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

Genomföra insatser för att förbättra matkvaliteten och måltidsupplevelsen	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Återkommande utbildningar i lättare matlagning och livsmedelshygien har hållits för hemtjänstpersonalen. Kostombuden på vård- och omsorgsboenden har utbildats i måltidens betydelse och måltidsmiljön i flera omgångar.

Genomföra kompetensutvecklingsinsatser, särskilt inom demensområdet	2008-01-01	2010-12-31	
---	------------	------------	--

Kommentar:

Läkemedelsutbildningar, grundutbildning i demens, utbildningar det sociala arbetet i vardagen och socialtjänstlagen är några exempel på utbildningar som hållits under året. Exempel på kompetensutvecklande insatser som har genomförts särskilt inom området för demens är kurser i reminiscens som är en metod att väcka minnen till liv, att stärka identitet, självkänsla, musik och bild samt taktil stimulans.

Hemtjänstpersonal ska erbjudas handledning	2008-01-01	2010-12-31	
--	------------	------------	--

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Stora utbildningssatsningar har gjorts inom områdena för kost, måltidsituationen och demens under 2010. De två hemtjänstenheterna har slagits samman till en ny resultatenhet och omsorgspersonalen i den nya organisationen kommer att erbjudas handledning under 2011.

☒ Informera om möjligheter att välja utförare och boende	2008-01-01	2010-12-31
--	------------	------------

Kommentar:

Biståndshandläggarna informerar om vilka utförare som finns att välja bland. Informationen ges såväl muntligt som skriftligt samt genom hänvisning till information på Jämför service.

☒ Personer över 75 år ska erbjudas förebyggande hembesök	2010-01-01	2011-12-31
--	------------	------------

Kommentar:

Under året har förebyggande hembesök samt informationsträffar för äldre över 75 år genomförts.

☒ Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan där sociala aktiviteter ingår	2010-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

☒ Stadsdelsnämnderna ska arbeta aktivt med sin aktivitetsplan och stödja och uppmuntra personal som vill ta över verksamhet under affärsmässiga former	2010-01-01	2010-12-31
--	------------	------------

☒ Stadsdelsnämnderna ska erbjuda dagsutflykter till äldre	2010-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

☒ Stadsdelsnämnderna ska öka graden av utevistelse i vård- och omsorgsboenden	2010-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

☒ Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonalen med svenska som andraspråk	2009-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

Kommentar:

Utbildningar i svenska har genomförts för berörd vård- och omsorgspersonal.

☒ Utveckling och behovsanpassning av vård- och omsorgsboenden ska fortgå	2008-01-01	2010-12-31
--	------------	------------

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Delar av korttidsboendets lokaler inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende har omstrukturerats under 2010 och har inneburit att korttidsboendet minskat sina platser från 17 till 14 liksom lokalytorna har minskat i verksamheten.

En ny gruppboestad med inriktning mot demens har öppnats inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende. Boende på Brunnsvikens gruppboestäder flyttade till nya lokaler och i gamla Brunnsvikens lokaler öppnades ett nytt stödboende för socialpsykiatri.

Lokalen på Eastmanvägen 29 Sabbatsberg, plan 1 sades upp till sista december 2010 och under våren avvecklades lokaluthyrningsverksamheten. Personalens mötesrum och personallokaler omstrukturerades till kontor och personallokaler för de verksamheter som skulle vara kvar på Klockhuset.

Vård- och omsorgsboenden ska ha en plan för sociala aktiviteter	2009-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

Kommentar:

Stadsdelens vård- och omsorgsboende har planerat för sociala aktiviteter både på individ- och verksamhetsnivå för respektive boendeform. Väderkvarnen har även en övergripande plan för sociala aktiviteter på Träffpunkten.

Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2008-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

Kommentar:

Stora satsningar har gjorts på kompetensutveckling av medarbetarna och andelen omsorgspersonal med grundutbildning har ökat från 69 procent till 84 procent under 2010.

Äldre personer ska ha möjlighet att få hjälp av vaktmästarservice	2010-01-01	2010-12-31
---	------------	------------

NÄMNDMÅL:

Antalet vräkningar ska minska och personer som är hemlösa ska lotsas till stadigvarande boende.

◆ Uppfylls delvis

Norrmalm har sedan flera år tillbaka ett riktat arbete mot gruppen bostadslösa, med bosamordnare och boendelots som arbetar uppsökande i alla hyres- och bostadsärenden och har ett nära samarbete med andra berörda aktörer. Trots det har nämndmålet om att minska antalet vräkningar och lotsa personer som är hemlösa till stadigvarande boende endast kunnat uppnås delvis. Detta beror bl.a. på att uppgiften från kronofogdemyndigheten om att en person ska vräkas ibland kommer till förvaltningens kännedom först när ett beslut redan är fattat. Under 2010 var stadsdelsförvaltningen totalt inblandad i 130 hyresärenden.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal personer som vräkts där information ■ om detta inkommit i förväg till förvaltningen	3	0	Verksamhetsberättelse 2010

Kommentar:

Årsmålet för indikatorn antal personer som vräkts där information om detta inkommit i förväg kommer inte att uppnås då tre personer vräkts under året. Vräkningar kan bero på att uppgiften om att en person ska vräkas ibland kommer till förvaltningens kännedom först när ett beslut om vräkning redan är fattat. Det kan även bero på mångåriga hyresskulder eller på att personen inte vistas i lägenheten (utan exempelvis bor utomlands). Totalt var stadsdelsförvaltningen inblandad i 130 hyresärenden. Denna indikator kommer att omformuleras i VP 2011.

Norrmalm har sedan flera år tillbaka ett riktat arbete mot gruppen bostadslösa, med bosamordnare och boendelots som arbetar uppsökande i alla hyres- och bostadsärenden och har ett nära samarbete med andra berörda aktörer. Detta arbete fortsätter under året.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Medverka i projektet Housing First	2010-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Modellen, som numera benämns "Bostad Först" provas i andra stadsdelar med hög andel hyresrätter inom Svenska Bostäder, varför Norrmalm inte ingått i försöket under 2010.

NÄMNDMÅL:

De sociala insatserna för individer som är i behov av stöd ska baseras på bästa tillgängliga kunskap om utredningens och insatsernas kvalitet, effektivitet och resultat

● Uppfylls helt

Målet med en evidensbaserad praktik (kunskapsbaserad socialtjänst) är att klienter och brukare ska få ta del av insatser som bygger på bästa möjliga insats. Socialtjänsten har bland annat genom kontakter med Socialstyrelsen och i samverkan med andra stadsdelar arbetat med att utforma en långsiktig plan för implementeringen av en evidensbaserad praktik.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓ Upprätta en plan för hur evidensbaserad praktik skall införas i socialtjänsten	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna ska arbeta med förebyggande och tidiga insatser för att motverka att barn och unga far illa.

● Uppfylls helt

En förutsättning för förebyggande och tidiga insatser är en fungerande samverkan mellan socialtjänsten och alla kommunala och fristående förskolor, grund- och gymnasieskolor. Norrmalm har sedan en lång tid en välfungerande modell för samverkan inom kommunen. Under året har påbörjats arbete med att denna samverkan ska omfatta även fristående förskolor och skolor. Arbetet inleddes med ett seminarium i september, vilket initierades av förvaltningen.

Föräldrautbildningen KOMET har under året genomförts i fem grupper där ca 55 föräldrar deltagit. I samarbete med ABF har stadsdelsnämnden erbjudit föräldrar en utbildning i familjeverkstan. Utbildningarna syftar till att hjälpa föräldrar att bryta destruktiva mönster och skapa en positiv relation mellan föräldrar och barn.

Inom fält- och fritidsenheten har en samordnare för det drog- och brottsförebyggande arbetet anställts under året i syfte att utveckla och förstärka det förebyggande arbetet.

Stockholmsenkäten som är en kartläggning av flera områden kring ungdomarna på Norrmalm situation genomfördes under första halvåret 2010. Resultatet visar att de flesta ungdomar på Norrmalm mår bra. Omgivningen har en god grund med flera skyddande faktorer.

I en jämförelse med de andra stadsdelarna ligger innerstadsdelarna inkluderat Norrmalm på en högre resultat i användningen och konsumtionen av tobak, alkohol och narkotika.

Exempel på förebyggande insatser som genomförts under år 2010 är projektet tobaksfria ungdomar i Stockholms innerstad, en översyn av tobaksförebyggande metoder, preventionsprogram som påverkar föräldrarnas bjudvanor, informationskampanj till tonårsföräldrar inför risktillfällen och teater i skolan med temat alkohol och narkotika.

Ungdomsmottagningen, som är gemensam för de tre stadsdelarna i norra innerstaden, har varit välbesökt och det centrala läget har medfört att även ungdomar från andra delar av staden har sökt sig dit. Förutom kärnverksamhet i form av psykosocial rådgivning, preventivmedel och hjälp med sexuellt överförbara sjukdomar m.m. har mottagningen under året gett möjlighet till alla elever i årskurs 9 i de kommunala skolorna att besöka mottagningen och få information om sex- och samlevnad och hur man förebygger sexuellt överförbara sjukdomar.

Barnen och ungdomarna på Norrmalm har erbjudits ett varierat utbud av fritidsaktiviteter t.ex. Vasastans fritidsgård som har haft öppet sex dagar i veckan, lovverksamhet och verksamhet i parklekarna. 211 barn och ungdomar i åldern 9-16 år deltog under sommaren i kolloverksamhet.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Fritidsaktiviteter anordnas, t.ex. ✔ fritidsgårds- och lovverksamhet samt sommarkollo.	2010-01-01	2010-12-31	
Föräldrastöd erbjuds bl.a. genom ✔ föräldrautbildningen Komet	2010-01-01	2010-12-31	

NÄMNDMÅL:

Verksamheterna ska hålla sådan kvalitet att den enskilde upplever trygghet och inflytande över de tjänster och den myndighetsutövning som utförs

● Uppfylls helt

Inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning och socialpsykiatri har uppföljningar av alla nämndens egna gruppboenden och stödboenden genomförts i slutet av året och redovisas för nämnden i februari 2011. Förvaltningen har också haft regelbundna möten med de tre nya entreprenörerna som tillträdde 1 juni. Förvaltningen gjorde en egen brukarundersökning på neuropsykiatriska stödteamet inför övergången till entreprenören. Resultaten av denna var mycket positivt inom alla områden, bl.a. ställdes frågor om kontinuitet och medbestämmande.

För socialpsykiatriens del har fokus i arbetet varit att få valfrihetssystemet med det tillhörande ersättningssystemet att fungera så smidigt som möjligt. Brukarna har möjlighet att inom valfrihetssystemet välja insats. Systemet ställer större krav på uppföljning av insatserna vilket bidrar till kvalitetssäkring samt kostnadseffektivitet. För att förbättra uppföljningen och därav få information om resultatet av olika insatser har det under året påbörjats en utveckling av ett gemensamt kvalitetssystem inom staden där Norrmalm aktivt deltagit.

Äldreomsorgen har under året genomfört uppföljningar på både individ- och verksamhetsnivå. Avdelningen har haft kontinuerlig uppföljning genom möten, tillsynsbesök och månadsvisa avstämningar om avvikelser med utförare av hemtjänst och vård- och omsorgsboenden i både kommunal och privat regi. Avtalsuppföljningen har varit aktiv och resultaten har rapporterats till nämnden. Vasens vård- och omsorgsboende har särskilt noggrant följts upp på grund av många klagomål angående bland annat bemanningssituationen. En extern granskning av verksamheten gjordes därför också. Avtalet kommer inte att förlängas och verksamheten kommer därför att upphandlas på nytt.

Ärsmålen för indikatorerna inom äldreomsorgen uppnås delvis. Brukarna är dock överlag nöjda med insatserna även om resultaten i brukarundersökningarna är något lägre än föregående år. Norrmalms resultat

ligger förhållandevis högt inom samtliga frågeområden. Stora satsningar har gjorts på kompetensutveckling för medarbetarna och måluppfyllelsen har förbättrats från 69 procent grundutbildad omsorgspersonal 2009 till 84 procent 2010.

För att öka rättssäkerheten genom en likvärdig bedömning av insatser inom äldreomsorgen har biståndshandläggarna utbildats i stadens nya bedömningsinstrument.

Som ett led i det förebyggande arbetet har informationsträffar hållits för äldre som fyllt 75 år under året liksom förebyggande hembesök. Kostnadsfri vaktmästarservice har också erbjudits. Sociala aktiviteter med inriktning mot äldres hälsa har genomförts.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
☒ Lokala samverkansöverenskommelser uppdateras	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Medarbetarna inom äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt stöd och service för personer med funktionsnedsättning ska utbildas i ledningssystemet för socialtjänst och äldreomsorg och verksamhetens chefer ska ha en rutin för uppföljning och uppdatering av ledningssystemets styrdokument.	2010-01-01	2010-12-31	
☒ Uppföljningar av genomförandeplaner	2010-10-01	2010-12-31	
☒ Vid detaljplanearbete och projektering av nya bostäder provas möjligheten att en eller flera gruppboheter inrättas.	2010-03-29	2012-12-31	

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.4 Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden bedöms uppnå målet helt, även om indikatorn för sjukfrånvaro endast delvis uppnås. Nöjd-medarbetarindex mättes i slutet av året och resultatet blev 64, vilket är en höjning från föregående år. Samtliga frågeområden i enkäten får ett högre betygsindex än föregående år. Högst betygsindex får frågeområdet "medarbetarskap". Arbetsklimat och trivsel får också höga betyg.

Stora hälsoinsatser har genomförts under året i syfte att minska sjukfrånvaron och öka trivseln hos medarbetarna samt kvaliteten i verksamheterna. Samarbetet med företagshälsovården har utvecklats och sedan halvårsskiftet finns en företagsläkare på plats på förvaltningskontoret varannan vecka så att chefer kan boka tid tillsammans med medarbetare som visar tecken på ohälsa. Resultatet av insatserna är en sänkning av sjukfrånvaron från 7,7 % år 2009 till 6,7 % år 2010.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
● NöjdMedarbetarIndex (alla nämnder/bolag)	64	63	62	2010
◆ Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	6,7 %	5,8 %	5,0 %	2010

Kommentar:

Stora hälsoinsatser har genomförts i syfte att minska sjukfrånvaron. Resultatet av insatserna är en sänkning av sjukfrånvaron från 7,7 % år 2009 till 6,7 %.

NÄMNDMÅL:
Förvaltningens arbetsplatser ska upplevas som attraktiva och hälsosamma

● Uppfylls helt

För att nå målet om attraktiva och hälsosamma arbetsplatser har förvaltningen under året framförallt utgått från resultaten från föregående års medarbetarenkät och de områden där medarbetarna har gett ett lägre betyg avseende sina arbetsförhållanden. Varje enhet har identifierat ett antal förbättringsområden där särskilda satsningar har gjorts. Nöjd-medarbetarindex mättes på nytt i slutet av året och blev 64, vilket är en höjning från föregående år och ska ses som ett klart godkänt betyg. Samtliga frågeområden i enkäten får ett högre betygsindex än föregående år. Högst betygsindex får frågeområdet "medarbetarskap". Medarbetarna tar i hög grad initiativ för att förbättra sin

kompetens, arbetar aktivt för att utveckla och göra arbetsplatsen bättre samt är intresserade av att ta ett större ansvar i sitt arbete. "Arbetsklimat" och "trivsel" får också höga betyg. Trivseln med arbetsuppgifterna är god och det egna arbetet upplevs i hög grad som meningsfullt. Medarbetarna tycker också att den närmaste chefens kommunikativa förmåga har förbättrats sedan tidigare år.

Stora hälsoinsatser har också genomförts under året, i syfte att minska sjukfrånvaron och öka trivseln hos medarbetarna samt kvaliteten i verksamheterna. Flera enheter har utbildade hälsocoacher som ska inspirera och stötta kollegorna och driva hälsofrågor. Alla medarbetare uppmuntras till att utnyttja möjligheter till individuell eller gemensam friskvård och förvaltningens samarbete med Friskvårdschecken fortsätter. I januari 2010 införde förvaltningen rökfri arbetstid. Medarbetare som har önskat sluta röka har haft möjlighet att anmäla sig till sluta-röka-kurser. Några enheter har gett individuellt stöd i form av subventionerad nikotinersättning. Vid en uppföljning under hösten framkom att relativt få har efterfrågat stödinsatser, men att några av de tidigare rökarna har slutat. Reaktionerna hos medarbetarna har varit till övervägande del positiva.

Förvaltningen har utvecklat samarbetet med företagshälsovården som bland annat har anlåtats för en större genomlysning av ett par förskolor där sjukfrånvaron har varit hög och trivseln lägre. Från och med halvårsskiftet finns en företagsläkare på plats på förvaltningskontoret varannan vecka där chefer kan boka tid tillsammans med medarbetare som visar tecken på ohälsa. Ett mer genomgripande stöd för respektive chef har också satts in när det gäller rehabiliteringsarbetet. Avdelningschef, enhetschef och personalfunktion har haft regelbundna avstämningar av respektive enhets sjukfrånvaro under året i syfte att finna lösningar för individer som är långtidssjukskrivna eller upprepat korttidssjuka. Resultatet av dessa åtgärder är en sänkning av sjukfrånvaron från 7,7 % till 6,7%, vilket innebär att målet för indikatorn endast delvis uppfylls.

Utvärdering av jämställdhets- och mångfaldsarbetet

Jämställdhets- och mångfaldsplanen är indelad i fyra olika områden; "arbetsförhållanden", "rekrytering", "lönefrågor" och "verksamheten i förhållande till brukare". Måluppfyllelse återfinns framförallt inom området lönefrågor, där förvaltningen har satsat på utbildning i lönesättning. Lönekartläggning har genomförts och handlingsplan upprättas där en enstaka lön har korrigerats. Vad gäller lönesättning för föräldralediga finns dock en avvikelse vad gäller föräldralediga förskollärare. Orsakerna kommer att analyseras under första delen av 2011. När det gäller området rekrytering har andelen utlandsfödda ökat något medan andelen män har minskat. Åtaganden gentemot brukarna ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv finns framförallt inom förskoleenheterna. Flertalet enheter har utvecklat ett systematiskt arbetssätt för att arbeta med genus och jämställdhet samt skapat ett interkulturellt förhållningssätt i arbetet med flerspråkiga barn. Inom äldreomsorgen har personal deltagit i föreläsning om jämställt bemötande.

Föreläsning om kränkande särbehandling inom förskolan har också genomförts.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla enheter ska ha åtaganden som är ☒ kopplade till de förbättringsområden som medarbetarenkätresultaten visade 2009.	2010-01-01	2010-12-31	
Analys av den ökade sjukfrånvaron hos ☒ barnskötarna ska göras och åtgärder vidtas.	2010-04-01	2010-08-31	
En förvaltningsövergripande ☒ handlingsplan för hur sjukfrånvaron ska sjunka ska tas fram.	2010-04-22	2010-05-20	
Rökfri arbetstid ska införas och ☒ implementeras i alla verksamheter	2010-01-01	2010-01-31	

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:
3.Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Stadsdelsnämnden bidrar i mycket hög grad till stadens inriktningsmål. Nämnden redovisar ett överskott om 19,6 mnkr när hänsyn tas till överskott för projektmedel som begärs ombudgeteras till 2011. Efter gjorda resultatdispositioner blir överskottet 16,7 mnkr. En strikt ekonomistyrning och genomförda effektiviseringar inom alla verksamheter bidrar till måluppfyllelsen.

Nära nog hela 2010 har präglats av osäkerhet om den ekonomiska utvecklingen i omvärlden och dess påverkan på konjunkturen i Sverige. Det har därmed också funnits osäkerhet om utvecklingen av framtida skatteintäkter. Utgångspunkten för förvaltningens ekonomistyrning har varit att minska kostnaderna för att anpassa dem till kommande års budgetnivåer.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten ska vara i balans

● Uppfylls helt

Stadsdelsnämnden redovisar ett överskott för driftsbudgeten om 19,6 mnkr. När hänsyn tas till resultatenheternas överskott som överförs till resultatfonderna för 2011 blir överskottet 16,7 mnkr. Resultatet innebär en anpassning till budgetnivåer kommande år. Investeringsbudgeten redovisar ett överskott om 2,6 mnkr efter att hänsyn tagits till begärd ombudgetering om 0,6 mnkr till 2011.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndens budgetföljsamhet efter □ resultatöverföringar (alla nämnder)		100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Nämndens budgetföljsamhet före ● resultatöverföringar (alla nämnder)	97,8 %	100 %	100 %	Verksamhetsberättelse 2010
Nämndens □ prognossäkerhet T2 (alla nämnder)			+/- 1 %	2010

NÄMNDMÅL:
Ekonomi ska vara i balans.

● Uppfylls helt

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildning i internkontroll genomförs för chefer inom förvaltningen	2010-01-01	2010-12-31	

Analys av resultaträkning – Uppföljning av driftbudget

Mnkr	Netto budget	Utfall 2010	Avvikelse 2010	Netto-förändr. resultat fond	Avvikelse 2010 efter resultat-överföring	Bokslut 2009 efter resultatöverföringar
Nämnd- och förvaltningsadministration	28,3	25,2	3,1		3,1	3,1
Individ- och familjeomsorg	41,6	39,1	2,5		2,5	4,9
Socialpsykiatri	25,2	23,9	1,3		1,3	0,0
Flyktingmottagande	0,3	0,0	0,3		0,3	0,3
Stadsmiljöverksamhet	15,5	13,6	1,9		1,9	-0,1
Avskrivningar	3,0	3,3	-0,3		-0,3	-0,1
Internräntor	2,1	2,0	0,1		0,1	0,2
Förskola	201,1	194,1	7,0	2,8	4,2	4,2
Äldreomsorg 1)	395,3	397,8	-2,5	0,2	-2,7	-0,7
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	135,7	135,6	0,1		0,1	-11,6
Fritid och kultur	15,7	9,6	6,1	-0,1	6,2	6,5
Arbetsmarknadsåtgärder	1,6	1,4	0,2		0,2	-0,2
Ekonomiskt bistånd	25,2	25,6	-0,4		-0,4	-3,3
Övrigt	0,0	0,0	0,0		0,0	0,0
Totalt	890,6	871,0	19,6	2,9	16,7	3,1

1) Budgeten minskad med 2,4 mnkr. Beloppet begärs ombudgeteras till 2011.

Investeringar 2)
8,0
5,4
2,6
2,6
0,0

2) Budgeten minskad med 0,6 mnkr. Beloppet begärs ombudgeteras till 2011.

Parkmiljöverksamhet

Driftbudgeten för 2010 uppgick till 15,3 mnkr. Drift och underhåll omfattar bland annat parkentreprenad, blomsterprogram, upprustning av lekplatser, drift- och kontrollprogram för plaskdammar och badplatser, trädvård, underhåll av parkvägar, bänkar, papperskorgar samt parkunderhåll och renoveringar av planteringar, röjningsåtgärder samt återkommande revidering av stadsdelsnämndens parkplan.

Under året har 1,9 mnkr av driftbudgeten omfördelats till andra verksamheter. Det har medfört att delar av planerat parkunderhåll för 2010 har skjutits fram till 2011.

Nämnd- och förvaltningsadministration

För nämnd- och förvaltningsadministration redovisas ett överskott om 3,1 mnkr. Av överskottet avser 2,0 mnkr planerat överskott och resterande överskott beror på vakanshållna tjänster samt lägre omställningskostnader än beräknat i samband med införandet av gemensam service organisation för IT-tjänster. I jämförelse med 2009 har de totala nettokostnaderna minskat med 0,5 mnkr.

Individ- och familjeomsorg

För individ- och familjeomsorg redovisas ett överskott om 2,5 mnkr. Av överskottet avser 1,5 mnkr verksamhet för vuxna och 1,0 mnkr verksamhet för barn och unga.

Gemensamt för båda verksamheterna är att man hållit beredskap för dyra institutions-placeringar (reglerade av LVM och LVU) som vanligtvis brukar uppkomma. I verksamheten barn och ungas fall är det främst ”hem för vård och boende” som till antalet placeringar hamnat långt under vad som kan anses vara normalt. Vidare visar ungdomsmottagningen som drivs av Östermalms stadsdelsnämnd ett mindre överskott.

Hos verksamhet för vuxna har överskotten återfunnits till större del inom ”hem för vård och boende” och familjehemsplaceringar.

Årets totala budget för individ- och familjeomsorg har förstärkts med 2,0 mnkr från andra verksamhetsområden.

Antalet insatser under året redovisas i bilaga 6.

Socialpsykiatri

För den socialpsykiatriska verksamheten redovisas ett överskott om 1,3 mnkr.

En stor del av överskottet beror på att landstinget beviljat medfinansiering av vårdkostnader i större omfattning än vad som beräknats i budget. I flera fall har besked erhållits från Landstinget i slutet av året, vilket försvårat prognosarbetet. Vidare har handläggningskostnaderna minskats genom att vikarie inte har satts in vid långtidssjukskrivning.

Antalet insatser under året redovisas i bilaga 6.

Stadsmiljö

Stadsmiljöverksamheten redovisar ett överskott om 1,9 mnkr, vilket beror på att delar av planerat parkunderhåll förskjutits till 2011. Kapitalkostnaderna överstiger budget med ca 160 tkr.

Inom verksamhetsområdet redovisas också kostnader för folköl- och tobakstillsyn.

Förskola

Förskoleverksamheten visar ett sammanlagt överskott om 7,0 mnkr före resultatdispositioner. Resultatenheterna redovisar ett överskott om 2,8 mnkr och hela verksamheten redovisar överskott om 4,2 mnkr när resultatenheternas överskott överförs till resultatfonden för 2011. Av det återstående överskottet om 4,2 mnkr avser 1,1 mnkr lägre lokalkostnader än budgeterat och resterande del beror på fler inskrivna barn än beräknat vilket genererat överskott för verksamhetsgemensamma kostnader.

Det genomsnittliga barnantalet under året har ökat med 63 i jämförelse med 2009. Vid jämförelse av inskrivningen på vårterminen är ökningen 86 barn i jämförelse med 2009. Antalet inskrivna barn per månad redovisas i bilaga 6.

Äldreomsorg

För äldreomsorgen redovisas ett underskott om 2,5 mnkr före resultatdispositioner och underskott om 2,7 mnkr när hänsyn tas till resultatdispositioner.

När hänsyn tas till förvaltningsinterna köp mellan verksamhetsområden visar äldreomsorgen ett underskott om 3,8 mnkr. Utförarenheterna redovisar ett sammanlagt underskott på 4,7 mnkr. Det största underskottet återfinns inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende med 3,7 mnkr. Underskottet beror dels på en vikande beläggning inom servicehus och korttidsboende och dels på en för stor organisation i förhållande till intäkterna. Arbete pågår med att komma till rätta med underskottet. Kostenheten har ett underskott om 1,7 mnkr. Från och med maj 2010 drivs verksamheten på entreprenad av Svenska Försvarsrestauranger AB. Hemtjänstenheterna har tillsammans ett överskott om 0,3 och Mimers dagverksamhet har ett överskott på 0,4 mnkr. Beställarenheten redovisar ett sammanlagt överskott om 0,1 mnkr. För övergripande kostnader redovisas överskott med 0,8 mnkr.

Under 2010 har antalet vårddyg i vård- och omsorgsboende ökat med 2,4 % och hemtjänst i ordinärt boende och servicehus har minskat med 1,6 % av den totala volymen i jämförelse med 2009. I bilaga 3 och 4 redovisas antalet personer med heldygnsoomsorg och antalet utförda hemtjänsttimmar per månad i jämförelse budget.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

För verksamhetsområdet redovisas ett överskott om 0,1 mnkr. När hänsyn tas till förvaltningsinterna köp mellan verksamhetsområden visar funktionsnedsättning ett överskott om 0,7 mnkr.

För beställare vuxna redovisas ett underskott om 0,2 mnkr och för barn och unga redovisas ett överskott om 1,4 mnkr. Utföraren inom funktionsnedsättning redovisar ett underskott om 0,5 mnkr.

Underskottet för stöd och service till vuxna om 0,2 mnkr kan jämföras med 2009 års underskott om 13,0 mnkr. Värt att lyfta fram är att kostnaderna för turbundna taxiresor till dagliga verksamheter har ökat med ca 70 procent till 3,7 mnkr sedan stadens nya ramavtal började gälla i augusti.

Överskottet för stöd och service till barn och unga om 1,4 mnkr kan jämföras med 2009 års överskott om 2,1 mnkr. Överskotten återfinns främst inom verksamheterna korttidstillsyn där flera ärenden kunnat avslutas under året, och avlösarservice där behovet minskat. Antalet insatser under året redovisas i bilaga 6.

Årets totala budget för funktionshindrade (vuxna och barn/ungdom) har förstärkts med 10,7 mnkr från andra verksamhetsområden. Motsvarande förstärkning för 2009 var 6,5 mnkr.

Kultur- och fritidsverksamhet

Kultur- och fritidsverksamheten redovisar ett överskott på 6,2 mnkr varav 5,0 mnkr är ett planerat överskott och 1,2 mnkr avser fritidsenhetens verksamhet och kollo- och kulturverksamhet.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

För ekonomiskt bistånd redovisas ett underskott om 0,4 mnkr vilket kan jämföras med underskottet om 3,3 mnkr 2009. Antalet hushåll med behov av försörjningsstöd har minskat något från i genomsnitt 292 hushåll 2009 till i genomsnitt 289 under 2010. Det genomsnittliga bidraget per hushåll och månad är 7 595 kr.

Under året har en besparing på handläggningskostnaderna genomförts vilket för Norrmalms del har inneburit minskade kostnader med knappt 0,5 mnkr. Försörjningsstödsenheten är placerad på Östermalms stadsdelsnämnd. Se vidare analys under 1.2 Jobb i stället för bidrag.

För arbetsmarknadsåtgärder redovisas ett överskott om 0,2 mnkr. Överskottet beror på lägre kostnader för handläggning av arbetsmarknadsåtgärder. Handläggningen sker på Östermalms stadsdelsnämnd.

För flyktingmottagning redovisas ett överskott om 0,2 mnkr. Under året har inga ärenden varit aktuella.

Kostnads- och intäktsutveckling per verksamhetsområde

Nedan redovisas förändringen av kostnader och intäkter mellan 2010 och 2011.
Kommentarer till förändringarna görs per verksamhetsområde.

Mnkr	Intäkter bokslut 2009	Intäkter bokslut 2010	Ökn / minskn	Kostnader bokslut 2009	Kostnader bokslut 2010	Ökn / minskn	Netto- kostnader Ökn / minskn
Nämnd- och förvaltningsadministration	1,4	1,0	-0,4	27,1	26,1	-1,0	-0,6
Individ- och familjeomsorg	14,3	17,4	3,1	79,5	80,4	0,9	-2,2
Flyktingmottagande	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	-0,1	-0,1
Stadsmiljöverksamhet	28,2	27,2	-1,0	47,8	46,1	-1,7	-0,7
Förskola	24,1	26,1	2,0	209,0	220,2	11,2	9,2
Äldreomsorg	85,5	73,7	-11,8	498,2	471,5	-26,7	-14,9
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	24,9	33,0	8,1	147,2	168,5	21,3	13,2
Fritid och kultur	0,6	0,6	0,0	8,5	10,2	1,7	1,7
Arbetsmarknadsåtgärder	0,5	1,0	0,5	2,3	2,4	0,1	-0,4
Ekonomiskt bistånd	0,7	0,8	0,1	28,2	26,4	-1,8	-1,9
	180,3	180,8	0,5	1 047,8	1 051,8	4,0	3,5

Nämnd- och förvaltningsadministration

Kostnaderna har minskat med 1,0 mnkr i huvudsak till följd av avvecklingen av IT-enheten och införandet av gemensam IT-service.

Intäkterna har minskat med 0,4 mnkr på grund av att försäljning av IT-support till Kungsholmens stadsdelsförvaltning har upphört.

Individ- och familjeomsorg

Kostnaderna har ökat med 0,9 mnkr vilket i huvudsak beror på ökade kostnader för hyror och IT och kostnader i ett försäkringsärende. Utfallet av årets löneöversyn resulterade i lönepåslag om 2,01 % för tjänstemän (74 % av totala antalet anställda inom verksamhetsområdet) och 1,96 % för personal inom kommunals avtalsområde (26 %). Påslaget gäller från och med 1 april.

Intäkter har ökat med 3,1 mnkr. Huvuddelen av ökningen består av ökade hyresintäkter, ökad ersättning för ensamkommande flyktingbarn samt ökade intäkter från landstinget för medfinansiering av vårdkostnader.

Stadsmiljöverksamhet

Kostnaderna har minskat med 1,7 mnkr på grund av minskad försäljning av

verksamhet till Kungsholmen och Östermalm samt minskade kostnader för parkdriften på Norrmalm.

Minskade intäkter om 1,0 mnkr beror på minskad försäljning av verksamhet till Kungsholmen och Östermalm.

Förskola

Kostnaderna har ökat med 11,2 mnkr i huvudsak på grund av utökad verksamhet. Personalkostnaderna har ökat med 7,5 mnkr, lokalkostnaderna har ökat med 3,0 mnkr och tele och datakostnaderna har ökat med 0,8 mnkr.

Utfallet av årets löneöversyn resulterade i lönepåslag om 2,03 % för förskollärare (62 % av totala antalet anställda inom verksamhetsområdet) och 2,55 % för personal inom kommunals avtalsområde (38 %). Påslaget gäller från och med 1 april.

Ökade intäkter med 2,0 mnkr beror i huvudsak på ökade föräldraavgifter med 0,7 mnkr och ökade stimulansbidrag med 1,1 mnkr för nyöppnade avdelningar under året.

Äldreomsorg

Kostnaderna har minskat med 26,7 mnkr. Till följd av verksamhetsövergångar har personalkostnaderna minskat med 27,0 mnkr och entreprenadkostnaderna ökat med 18,0 mnkr. Vidare har hyrorna minskat med 8,0 mnkr, livsmedel med 3,2 mnkr, resekostnader med 3,6, övriga kostnader med 1,9 mnkr och energikostnaderna med 1,0 mnkr. Utfallet av årets löneöversyn resulterade i lönepåslag om 1,82 % för tjänstemän (22 % av totala antalet anställda inom verksamhetsområdet) och 2,09 % för personal inom kommunals avtalsområde (78 %). Påslaget gäller från och med 1 april.

Intäkterna har minskat med 11,8 mnkr. På grund av verksamhetsövergångar har intäkterna för försäljning av verksamhet minskat med 7,7 mnkr.

Hysesintäkterna minskar med 1,1 mnkr på grund av minskad andrahandsuthyrning av servicehuslägenheter och annan uthyrning. Därutöver har intäkterna ökat på grund av stimulansbidrag för utbyggnad av gruppboenden med 1,4 mnkr. Övriga intäkter har minskat med 4,4 mnkr vilket beror främst beror på en engångsutbetalning från Micasa 2009.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Kostnaderna har ökat med 21,3 mnkr. Ökningen beror på utbyggnad av två gruppboendestäder samt etablering av privata entreprenörer inom stadsdelsnämndsområdet. Entreprenadkostnaderna har ökat med 28,2 mnkr på grund av verksamhetsövergångar samt nyetableringar av verksamhet. Resekostnaderna ökar med 1,8 mnkr och hyreskostnaderna ökar med 1,8 mnkr. Till följd av verksamhetsövergångarna har personalkostnaderna minskat med 9,4 mnkr. Övriga kostnader har minskat med 1,1 mnkr. Intäkterna har ökat med 8,1 mnkr. Ökningen beror i huvudsak på ökade intäkter för LASS med 2,6 mnkr, stimulansbidrag för utbyggnad av gruppboendestäder med 3,7 mnkr, hyresintäkter med 1,3 mnkr samt övriga intäkter med 0,5 mnkr. Utfallet av

årets löneöversyn resulterade i lönepåslag om 1,57 % för tjänstemän (18 % av totala antalet anställda inom verksamhetsområdet) och 2,29 % för personal inom kommunals avtalsområde (82 %). Påslaget gäller från och med 1 april.

Intäkterna har ökat med 8,1 mnkr. Ökningen beror i huvudsak på ökade intäkter för LASS med 2,6 mnkr, stimulansbidrag för utbyggnad av gruppbofästigheter med 3,7 mnkr, hyresintäkter med 1,3 mnkr samt övriga intäkter med 0,5 mnkr.

Fritid och kultur

Kostnaderna har ökat med 1,7 mnkr, vilket i huvudsak beror på ökade personalkostnader och ökade kostnader för kollovistelser.

Arbetsmarknadsåtgärder

Kostnaderna har ökat med 0,1 mnkr på grund av ökade personalkostnader.

Intäkterna har ökat med 0,5 mnkr vilket beror på ökade intäkter för nystarts jobb.

Ekonomiskt bistånd

Kostnaderna har minskat med 1,8 mnkr, vilket beror på minskade kostnader för utbetalt försörjningsstöd samt minskade kostnader för handläggning.

Prognoser 2010

Kostnader/Intäkter Mnkr	Tertialrapport 1	Tertialrapport 2	Bokslut 2010
Kostnader	1051,5	1059,4	1054,7
Intäkter	164,7	165,8	180,8
Netto drift	886,8	893,6	873,9
Utgifter	7,5	7,5	5,4
Inkomster	0,0	0,0	0,0
Netto inveteringar	7,5	7,5	5,4

Det totala kostnaderna har mellan tertialrapport 2 och bokslut överskattats med 4,7 mnkr (0,4 %) och intäkterna har underskattats med 15 mnkr (8,3 %).

Intäkter från försäljning av verksamhet, hyresintäkter, intäkter för LASS som aviserats i slutet på året utgör de största posterna som underskattats.

Nettokostnaderna har underskattats med 19,7 mnkr (2,3 %).

Prognossäkerheten har varit för låg under året och förvaltningsledningen kommer att arbeta med metoder för att säkra prognoserna under 2011.

Nettokostnader prognoser per verksamhetsområde

Nettokostnader	T1	T2	Bokslut	Diff T1 - bokslut	Diff T2 - bokslut
Nämnd- och förvaltningsadministration	28,3	27,3	25,2	-3,2	-2,2
Individ och familjeomsorg	67,1	65,9	63,0	-4,1	-3,0
Flyktingmottagande	0,4	0,3	0,0	-0,4	-0,3
Stadsmiljöverksamhet	21,1	20,6	18,9	-2,3	-1,8
Förskoleverksamhet	203,6	199,9	196,9	-6,8	-3,1
Äldreomsorg	395,0	401,5	398,0	3,0	-3,5
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	132,3	139,2	135,6	3,3	-3,6
Kultur- och föreningsverksamhet	11,5	11,5	9,5	-2,0	-2,0
Arbetsmarknadsåtgärder	1,4	1,5	1,4	0,0	-0,1
Ekonomiskt bistånd	26,1	25,9	25,6	-0,5	-0,3
Totalt	886,8	893,6	873,9	-12,9	-19,7
Investeringar	7,5	7,5	5,4	-2,1	-2,1

Samtliga verksamhetsområden visar avvikelse mellan prognos i T2 och utfall och behöver därför arbeta med ökad prognossäkerhet. Större avvikelser finns inom individ- och familjeomsorg med 3,0 mnkr, förskoleverksamhet med 3,0 mnkr, äldreomsorg med 3,5 mnkr och 3,6 mnkr för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Investeringarna visar en förbättring med 1,5 mnkr jämfört med de prognoser som redovisats under 2010. Orsaken till avvikelsen är ej realiserade investeringar i maskiner och inventarier.

Resultatenheter

I tabellen nedan redovisas resultatenheternas resultat för året. För detaljerad redovisning se bilaga 1, blankett 1.6.

Mnkr	Resultat från 2009	Resultat 2010	Resultat-överföring till 2011
Förskolor	11,2	2,8	14,0
Äldreomsorg	0,3	0,3	0,5
Fritidsverksamhet	0,7	0,4	0,6
Summa	12,2	3,5	15,1

Samtliga sju förskoleenheter redovisar överskott för året och ökar sina resultatfonder med 2,8 mnkr.

Inom äldreomsorgen redovisar Birkastans hemtjänst ett underskott om 0,3 mnkr och Drottninggatans hemtjänst ett överskott om 0,6 mnkr. I fonderna finns sedan tidigare ett överskott om 0,3 mnkr. Resultatenheterna upphör i och med utgången av 2010 och en ny gemensam resultatenhet, Hemtjänst Norrmalm bildas. Den nya resultatenheten har en resultatfond om 0,5 mnkr.

Fritidsenheten redovisar ett överskott om 0,4 mnkr för 2010. Enligt reglerna för resultatenheter får resultatfonden endast uppgå till 10 % av enhetens budgetomslutning. Fritidsenheten har sedan tidigare 10 % i sin resultatfond och eftersom enheten minskat sin budgetomslutning under 2010 måste också resultatfonden minskas med 0,1 mnkr.

Analys av balansräkning

Mnkr	Bokslut 2010	Bokslut 2009
Anläggningstillgångar	57 926	56 397
Omsättningstillgångar		
Kundfordringar	11 624	16 528
Diverse kortfristiga fordringar	11 242	3 954
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	28 700	25 858
Likvida medel och placeringar	106	125
Summa omsättningstillgångar	51 673	46 465
Summa tillgångar	109 599	102 862
Skulder och eget kapital		
Eget kapital	- 22 977	- 35 729
Kortfristiga skulder till kunder	- 75	- 54
Leverantörsskulder	- 65 337	- 43 443
Övriga kortfristiga skulder	-	- 20
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	- 21 210	- 23 616
Summa skulder och eget kapital	- 109 599	- 102 862

Balansomslutningen har ökat med 6,7 mnkr jämfört med 2009.

Anläggningstillgångarna har ökat med 1,5 mnkr. Störst ökning avser investeringar i inventarier med 1,0 mnkr, resterande 0,5 mnkr avser mark och anläggningar i parker. Kundfordringarna har minskat med 4,9 mnkr till följd av minskad verksamhet i kommunal regi och därmed minskad försäljning av verksamhet till andra förvaltningar. Ökningen av diverse kortfristiga fordringar på 7,3 mnkr beror på ökade fordringar på Försäkringskassan avseende LASS.

Leverantörsskulder har ökat med 12,8 mnkr jämfört med 2009, vilket beror på ökade kostnader för köp av verksamhet från externa vårdgivare, till följd av

verksamhetsövergångar inom omsorg om personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har minskat med 2,4 mnkr. Detta beror dels på ökad andel förskottshyror vid uthyrning av omsorgsbostäder. Dessutom har kund- och leverantörsreskontrona varit öppna för bokföring på år 2010 en dag längre än vid bokslut för 2009. Detta innebär att behovet av interimsbokföring minskat.

Förändringen av det egna kapitalet påverkas av övriga tillgångars och skulders förändring under året.

Investeringar

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget för 2010 tilldelats 4,1 mnkr för investeringar i parker och grönområden. Från 2009 års investeringsbudget hade 0,3 mnkr förts över till 2010, vilket medför en total budget för 2010 på 4,4 mnkr.

Objekt	Budget 2010 mnkr	Prognos T2	Utfall 2010
Hälsingehöjden	1,5	2	2
Enkehusparken	0,8	0,4	0,5
Spökparken	0,5	0,7	0,5
Observatorielunden	1	1	0,5
Monica Zetterlunds park	0	0,1	0,1
Tegnérunden	0,3	0,2	0,2
Överförda medel från 2009	0,3	0	0
Summa	4,4	4,4	3,8

Omfördelningar har skett mellan projekten under året. Upparbetade kostnader totalt för 2010 uppgår till 3,8 mnkr. Arbetena i Observatorielunden har p g a den tidiga vintern med snöfall och kyla inte kunnat slutföras under 2010. Överskjutande investeringsmedel om 0,6 mnkr för 2010 föreslås därför överföras till år 2011 för att kunna slutföra arbetet i Observatorielunden.

Maskiner och inventarier

Anslaget för investeringar i maskiner och inventarier visar ett överskott om 2,6 mnkr. Under året har 1,6 mnkr använts till investeringar i sängar och liftar inom äldreomsorgen samt till maskinutrustning i förskolekök.

Ombudgeteringar

Nämnden begär ombudgetering med 0,6 mnkr för att slutföra arbeten i Observatorielunden under 2011. Arbetena i Observatorielunden har p g a den tidiga vintern med snöfall och kyla inte kunnat slutföras under 2010.

Nämnden begär ombudgetering med 2,4 mnkr för att slutföra projekt nyckelfri hemtjänst. I tertialrapport två tilldelades nämnden budgetmedel om totalt 3,5 mnkr för att genomföra ett pilotprojekt med nyckelfri hemtjänst. Under hösten har projektet påbörjats. Under 2011 återstår huvuddelen av genomförandet. Projektet kommer att ha en projektledare på halvtid under 6 månader samt projektstöd under samma tid bestående av biträdande projektledare, kommunikatör och administrativt stöd. Ett informationsmaterial till pensionärer ska tas fram, utbildning av hemtjänstpersonalen ska genomföras och installationen av lås ska utföras.

Medel för lokaländamål

Under året har nämnden erhållit stimulansbidrag för utbyggnad av sex förskoleavdelningar om totalt 4,8 mnkr. För ombyggnad och inrättande av ett gruppboende med totalt nio platser inom Väderkvarnens vård- och omsorgsboende har 1,4 mnkr erhållits. Två nya gruppboendestäder enligt LSS, med totalt nio lägenheter, har öppnats och stimulansbidrag om 3,7 mnkr har erhållits för detta.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

● Uppfylls helt

Nämnden nominerade fem enheter till kvalitetsutmärkelsen 2010 och Odenplans förskolor vann priset i klassen förskola. I motiveringen framhölls att enheten utmärks av en väl förankrad verksamhetsstyrning och att kvalitetsarbete genomsyrar hela organisationen ända ner till avdelningsnivå.

Tio arbetsgrupper har under året genomgått leanprocesser. Lean är ett förhållningssätt som bygger på att koncentrera sig på det som ger mervärde åt brukarna genom att eliminera alla former av slöseri, såsom väntetid och dubbelarbete.

Under året har förvaltningen övergått till stadens gemensamma IT-miljö, vilket bl.a. lett till modernare programvaror och dygnet-runt-support. En satsning för att öka teknikanvändningen har initierats.

Arbetet med internkontroll har under året inriktats på att sprida kunskap om området. En föreläsning har hållits för alla enhetschefer. Inför framtagande av risk- och väsentlighetsanalyser har ekonomiavdelningen besökt alla ledningsgrupper på avdelningsnivå. Samtliga enheter har därefter i samband med framtagande av verksamhetsplanen gjort en risk- och väsentlighetsanalys som ligger till grund för nämndens risk- och väsentlighetsanalys. I bilaga 7 redovisas arbetet med internkontrollplanen för 2010.

Under året har lokaleffektiviseringar genomförts inom äldreomsorg och förskola. Översyn av lokalerna fortsätter och ytterligare effektiviseringar planeras inom äldreomsorgen.

Nämndens aktivitetsplan för 2010 har genomförts med undantag för de planerade upphandlingarna inom socialpsykiatrin, som sköts upp då ersättningarna inom valfrihetssystemet inte var beslutade.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationns andel ● av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3,48 %	4,1 %	minska	2010
Antal tävlande i ● kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	5 st	4 st	öka	2010
Hyreskostnadens andel ● av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN förskola)	15 %	17 %	minska	2010
Hyreskostnadernas andel ● av de totala kostnaderna för stadens verksamhet i egen regi (SDN äldreomsorg)	5 %	6 %	minska	2010

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna ska samverka för ett ☑ effektivt och flexibelt lokalutnyttjande för de pedagogiska verksamheterna	2008-01-01	2010-12-31	

Kommentar:

Under perioden har en lokal på Västmannagatan 22 som använts till förskoleverksamhet lämnats åter till Lilla Adolf Fredriks och därav givit plats till en förskoleklass. Stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen har samarbetet kring förskolor och skolor för Norra Stationsområdet.

NÄMNDMÅL:

Administration, IT och lokalutnyttjande ska effektiviseras.

● Uppfylls helt

Under året har tio arbetsgrupper genomgått leanprocesser och arbetar nu enligt Lean. Lean är i grunden ett förhållningssätt, som bygger på att hela tiden

fokusera på det som skapar mervärde för brukarna och sträva efter att eliminera alla former av slöseri, som exempelvis dubbelarbete och onödiga transporter. Ca 20 % av Lean handlar om metoder och resterande 80 % handlar om förhållningssättet/filosofin. Under 2010 har bl.a. Väderkvarnens vård- och omsorgsboende, vuxenheten, beställarenheterna för socialpsykiatri, funktionsnedsättning och äldreomsorg samt tre förskolor genomgått s.k. leanprocesser.

Inventeringen av lokalerna på Tulegatan har genomförts tillsammans med nämndens handikappråd och åtgärder kommer att genomföras 2011.

Under året har lokaleffektiviseringar genomförts inom äldreomsorg och förskola.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Årsmål	Period
Antal arbetsgrupper som arbetar enligt Lean.	10	10	Verksamhetsberättelse 2010

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
En inventering av tillgängligheten i lokalerna på Tulegatan 13 ska genomföras.	2010-01-01	2010-12-31	

Synpunkter och klagomål

Stadsdelsnämnden har antagit en policy för synpunkts- och klagomålshantering. Policyn innebär bl.a. att det ska vara lätt att lämna synpunkter och klagomål och att den som klagar eller lämnar en synpunkt ska få återkoppling från förvaltningen inom 14 arbetsdagar. Alla klagomål och synpunkter ska registreras i ett särskilt diarium, i vilket också vidtagna åtgärder och återkoppling registreras. I de fall synpunkterna eller klagomålen berör verksamheter på entreprenad kontakter förvaltningen den berörda utföraren och begär en skriftlig återkoppling av vidtagna åtgärder.

Under 2010 har förvaltningen registrerat 160 synpunkter och klagomål.

Parkmiljö har 59 registrerade synpunkter och klagomål. Synpunkterna handlar bl.a. om upprustningen av Jarlaparken och Monica Zetterlunds park, användningen av isbanan i Vasaparken samt synpunkter på lösspringande hundar och hundrastgårdar.

Äldreomsorgen, som är nämndens största verksamhetsområde, har 74 registrerade synpunkter och klagomål. Dessa gäller bl.a. utförande av hemtjänst, brist i samordning vid hemkomst från sjukhus, brist på nattpersonal på äldreboende samt klagomål på uteblivna matlådor och utebliven personal inom hemtjänst.

Socialtjänstavdelningen har 18 registrerade synpunkter och klagomål, bl.a. gällande handläggning av ett färdtjänstärende, klagomål på bemötande samt flera klagomål på hög musik och störande beteende från en hyresgäst på en gruppboende.

Förskole- och fritidsverksamheten har 8 registrerade synpunkter och klagomål, bl.a. gällande utemiljön på förskolegårdar och kvaliteten på maten.

Ekonomiavdelningen har fått 1 klagomål gällande fakturahanteringen hos en boende inom äldreomsorgen.

Lex Sarah och Lex Maria

Vid årets slut fanns 2 anmälningar om missförhållanden som utreds enligt socialtjänstlagen 14 kap. 2§ Lex Sarah. Tidigare under året har 10 anmälningar utretts enligt Lex Sarah. Ingen av dessa har klassats som missförhållanden enligt Lex Sarah. Inga anmälningar som utretts enligt Lex Maria har inkommit under året.

Övrigt

Ny vårdform inom psykiatri

Norrmalm fick 2009 686 tkr för att förbereda införandet av den nya vårdformen, öppen psykiatrisk tvångsvård som trädde i kraft i september 2008.

Under 2010 har 3 personer med öppen psykiatrisk tvångsvård behövt individanpassat boende. Ansvariga socialsekreterare har tillsammans med psykiatri haft samordnade vårdplaneringar där förutsättningar för insatserna planerats. Fortsatt planering tillsammans med psykiatri, socialsekreterare och i förekommande fall case manager har pågått under året för att klienterna ska kunna gå vidare i sin rehabilitering och för att utveckla de insatser som kan erbjudas målgruppen.

Ett par personer med öppen psykiatrisk tvångsvård har också beviljats boendestöd. Att hitta bra strukturer för samarbete med psykiatri har varit i fokus för att tillsammans kunna erbjuda klienterna rätt stöd.

Projektet bofast

Projektet har två huvudsyften. Det ena är att ytterligare stärka vård- och boendekedjan för hemlösa personer med samsjuklighet. Det andra syftet är att förhindra/minska antalet vräkningar.

Projektstart planerades till den 1 oktober 2010. Starten har flyttats framåt till den 1 januari då projektet inleds enligt projektplanen.

Vårnadsbidrag

Föräldrar med barn i åldern 1-3 år har möjlighet att söka vårnadsbidrag på heltid om barnet inte börjat i förskoleverksamhet eller på deltid om barnet går deltid på förskola. Under 2010 fick 57 familjer vårnadsbidrag.

Grön IT-strategi för Stockholms stad

I enlighet med stadens IT-strategi har samtliga skrivare på förvaltningen ersatts med stadens nya standardskrivare. Under 2011 kommer förvaltningen att undersöka möjligheten att införa teknik avseende digitala möten via mer avancerad konferensutrustning. De arbetsplatser som idag inte har strömbrytare kommer att få det, i syfte att all strömförbrukande utrustning vid arbetsplatsen ska stängas av då datorn ej är aktiv.

Bilagor

1. Blanketter till SLK
- 2 .1. Balansräkning
- 2.2. Resultaträkning
- 3-5. Diagram
6. Volymer 2010
7. Uppföljning internkontrollplan
- 7.1 Boutredning 2010
7. 2 Uppföljning försörjningsstöd 2010
8. Patientsäkerhetsberättelse
- 8.1. Patientsäkerhetsberättelse 2010 Vasens vård- och omsorgsboende
8. 2. Patientsäkerhetsberättelse 2010 Riddargårdens vård- och omsorgsboende
- 8.3. Patientsäkerhetsberättelse 2010 Sabbatsbergsbyns vård- och omsorgsboende